

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้การอ่านแบบจิ๊กซอว์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ความสามารถในการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษ และทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. การอ่านแบบจิ๊กซอว์
  - 1.1 ความหมายของการอ่านแบบจิ๊กซอว์
  - 1.2 แนวคิดและองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนแบบร่วมมือ
  - 1.3 รูปแบบการสอน โดยการใช้การอ่านแบบจิ๊กซอว์
  - 1.4 ข้อดีของการจัดการเรียนรู้โดยใช้การอ่านแบบจิ๊กซอว์
  - 1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ
  - 2.1 ความหมายของความสามารถในการอ่าน
  - 2.2 องค์ประกอบที่ช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพ
  - 2.3 ระดับความเข้าใจในการอ่าน
  - 2.4 การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้การอ่านแบบจิ๊กซอว์
  - 2.5 การประเมินผลความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ
3. ความสามารถในการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษ
  - 3.1 ความหมายของการเขียนสรุปความ
  - 3.2 ความสำคัญของการเขียนสรุปความ
  - 3.3 หลักการเขียนสรุปความ
  - 3.4 การพัฒนาความสามารถในการเขียนสรุปความโดยใช้การอ่านแบบจิ๊กซอว์
  - 3.5 การประเมินการเขียนสรุปความ

4. ทักษะทางสังคม

4.1 ความหมายของทักษะทางสังคม

4.2 ความสำคัญของทักษะทางสังคม

4.3 องค์ประกอบของทักษะทางสังคม

4.4 การประเมินทักษะทางสังคม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

1. การอ่านแบบจิ๊กซอว์

1.1 ความหมายของการอ่านแบบจิ๊กซอว์

Aronson et al. (1978) ได้พัฒนารูปแบบชั้นเรียนแบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw) ขึ้นมา โดยมีการทดลองจัดกลุ่มผู้เรียนซึ่งประกอบด้วยสองกลุ่มย่อย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือระหว่างผู้เรียนโดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อจัดการแบ่งแยกสีผิวหรือเผ่าพันธุ์ โดยไม่ให้เกิดการเป็นศัตรูกันและเกิดการแข่งขันกันภายในชั้นเรียน นอกจากนี้ยังมุ่งให้ช่วยลดความตึงเครียดระหว่างผู้เรียนและเพื่อช่วยส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของผู้เรียน โดยได้ให้ความหมายไว้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้การอ่านแบบจิ๊กซอว์นั้น เป็นการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้แนวคิดการต่อภาพ ซึ่งผู้สอนจะแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม โดยคำนึงถึงการจัดกลุ่มแบบไม่แบ่งแยกเชื้อชาติ ความเป็นชาติพันธุ์ เพศ และให้ลดความสามารถทางด้านวิชาการ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นจะมีการแต่งตั้งให้ผู้เรียนแต่ละคนเป็นผู้เชี่ยวชาญให้อ่านเรื่องในแต่ละสาขาที่มอบหมาย และผู้เชี่ยวชาญนั้นจะต้องมาสอนเพื่อนคนอื่นๆ ในกลุ่มครอบครัวในเรื่องที่ตนได้อ่านมา ในกระบวนการอ่านแบบจิ๊กซอว์นั้นจะทำให้ผู้เรียนในกลุ่มมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญเท่าๆ กัน ผู้เรียนเกิดการพึ่งพาอาศัยกัน ผู้เรียนต่างเรียนรู้เพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน ขณะที่ผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการคอยให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนผู้เรียน ดังนั้นวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบจิ๊กซอว์ คือการจัดให้มีโครงสร้างภายในห้องเรียนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มที่เหมาะสม (Allport, 1954)

ส่วน Slavin (1986) มีการปรับและเพิ่มเติมขั้นตอนจากการอ่านแบบจิ๊กซอว์ 1 เป็นการอ่านแบบจิ๊กซอว์ 2 โดย แต่วิธีการหลักยังคงเดิม การสอนแบบนี้ นักเรียนแต่ละคนจะได้ศึกษาเพียงส่วนหนึ่งหรือหัวข้อย่อยของเนื้อหาทั้งหมด โดยการศึกษาเรื่องนั้นๆ จากเอกสารหรือกิจกรรมที่ครูจัดให้ ในตอนที่ผู้เรียนศึกษาหัวข้อย่อยนั้น นักเรียนจะทำงานเป็นกลุ่มกับเพื่อนที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาหัวข้อย่อยเดียวกันและเตรียมพร้อมที่จะกลับไปอธิบายหรือสอนเพื่อนสมาชิกในกลุ่มครอบครัวของตนเอง ซึ่งเป็นวิธีการง่ายๆ เพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกถึงความรับผิดชอบที่ตนมีต่อกลุ่ม

นอกจากนี้ นาดยา ปีลันธานนท์ (2537) ได้กล่าวถึง ความหมายการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยการอ่านแบบจิ๊กซอว์ไว้ว่าเป็นแนวทางกิจกรรมโดยเอาแนวคิดการต่อภาพจิ๊กซอว์ มาใช้โดยผู้สอนแบ่งนักเรียนในห้องออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 ถึง 6 คน แต่ละกลุ่มให้มีสมาชิกเท่ากันทุกกลุ่ม และสมาชิกกลุ่มมีความสามารถละกัน ผู้สอนจะกำหนดงานแยกเป็นส่วนๆ เท่ากับจำนวนสมาชิกที่มีอยู่ของแต่ละกลุ่ม ให้สมาชิกแต่ละคนทำงานของตนไป

เช่นเดียวกับ นรินทร์ กระพีแดง (2542) ได้กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือโดยการอ่านแบบจิ๊กซอว์หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 ถึง 6 คน นักเรียนในกลุ่มมีความสามารถต่างกัน เรียนรู้ร่วมกัน ผู้สอนกำหนดให้แต่ละคนในกลุ่มศึกษาเนื้อหาย่อยๆแตกต่างกัน โดยไปศึกษาร่วมกับสมาชิกของกลุ่มหลักอื่นๆ ที่ได้รับผิดชอบในหัวข้อย่อยเดียวกันซึ่งเรียกว่ากลุ่มผู้มีส่วนประสมการณ์ แล้วนำผลการศึกษามาอธิบายให้เพื่อนนักเรียนในกลุ่มหลักของตนฟังนักเรียนทุกคนรับผิดชอบต่อกันของกลุ่มของตนร่วมกัน และคำจำกัดความข้างต้นยังสอดคล้องกับ ปิยะฉัตร ขาวแก้ว (2542) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนแบบร่วมมือโดยการอ่านแบบจิ๊กซอว์ เป็นการจัดให้ผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน กลุ่มละ 3 ถึง 6 คน เรียนรู้ร่วมกันโดยครูแบ่งบทเรียนออกเป็นเรื่องย่อยๆ เท่ากับจำนวนสมาชิกของแต่ละกลุ่ม สมาชิกแต่ละกลุ่มแบ่งหัวข้อในการศึกษาค้นหาหัวข้อ แล้วให้สมาชิกที่ศึกษาหัวข้อเดียวกันของทุกกลุ่มไปศึกษาและอภิปรายร่วมกันจนเกิดความเข้าใจดีแล้ว จึงกลับไปรายงานผลให้สมาชิกในกลุ่มฟังที่ละหัวข้อจนครบถ้วนเมื่อจบบทเรียนครูจะทำการทดสอบความรู้และให้รางวัลเป็นการเสริมแรง

Doritsas (2012) ได้เขียนอธิบายไว้ เกี่ยวกับการสอนอ่านแบบร่วมมือโดยการอ่านแบบจิ๊กซอว์ ซึ่งเป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถที่หลากหลายในชั้นเรียน เนื่องจากการเรียนด้วยกลวิธีนี้ ผู้เรียนจะเกิดกระบวนการการสอนกันเองในกลุ่ม แม้ว่าบางคนจะเป็นเด็กที่เรียนอ่อนก็ไม่เป็นอุปสรรคในการเรียนด้วยกลวิธีนี้แต่อย่างใด ขณะที่เด็กที่เก่งกว่าก็จะเป็นคนช่วยเสริมและสอนให้เพื่อนคนอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี และเด็กทุกคนก็ต้องมีความรับผิดชอบส่วนบุคคลเป็นอย่างดี เพราะจะต้องนำข้อมูลที่ได้ศึกษามา มาอธิบายให้เพื่อนทุกคนในกลุ่มเข้าใจอย่างถ่องแท้ ซึ่งกระบวนการเรียนแบบนี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในตนเอง (Self-confidence) และ ในขณะเดียวกันก็เกิดความภูมิใจในตัวเอง (Self-esteem)

กล่าวโดยสรุปคือ หากพิจารณาถึงรูปแบบของการเรียนการสอนโดยการอ่านแบบจิ๊กซอว์ตามคำจำกัดความข้างต้นแล้ว การอ่านแบบจิ๊กซอว์ถือได้ว่าเป็นหนึ่งกลวิธีในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนความรู้กันในกลุ่ม และเด็กได้เรียนแบบละความสามารถทำให้ช่วยส่งเสริมกันในทางบวก รวมถึงทักษะทางสังคม

1.2 แนวคิดและองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนแบบร่วมมือ

การจัดการเรียนแบบร่วมมือนั้น ถือได้ว่าเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้อธิบายถึงความหมายของการเรียนแบบร่วมมือไว้ดังนี้

สุพล วังสินธ์ (2543) กล่าวว่าไว้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีการเรียนที่เน้นการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ และสมาชิกแต่ละคนต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ให้ความสำเร็จของกลุ่มทั้งโดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมถึงการแบ่งปันทรัพยากรการเรียนรู้ เป็นกำลังใจแก่กันและกัน แต่ละคนจะต้องรับผิดชอบต่อการเรียนของตน พร้อมๆ กับดูแลสมาชิกในกลุ่ม

ด้านสมศักดิ์ ภู่วิภาคารวรรณ (2544) ได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือไว้ว่าเป็นวิธีการจัดกลุ่มทำงานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และแรงจูงใจทางการเรียน การเรียนแบบนี้เป็นการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างชัดเจน คือ สมาชิกทุกคนในทีมจะมีปฏิสัมพันธ์ต่อการเรียนรู้ และสมาชิกทุกคนจะได้รับการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจเพื่อที่จะช่วยเหลือและเพิ่มพูนการเรียนรู้ของสมาชิกในทีม

นอกจากนี้ ทิศนา แจมมณี (2554) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า เป็นการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3-6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม การจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีนี้จะเน้นให้ผู้เรียนช่วยกันในการเรียนรู้ โดยมีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาอาศัยกันในการเรียนรู้ มีการปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด มีการสัมพันธ์กัน มีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีการวิเคราะห์กระบวนการของกลุ่ม และมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบงานร่วมกัน ส่วนการประเมินผลการเรียนรู้ควรมีการประเมินทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ โดยวิธีการที่หลากหลายและควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน และควรจัดให้ผู้เรียนมีเวลาในการวิเคราะห์การทำงานกลุ่มและพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีโอกาสที่จะปรับปรุงส่วนบกพร่องของกลุ่มเดียว

ด้านนักการศึกษาต่างประเทศ Gage and Berliner (1988, อ้างใน อัจฉริย์ ยิ่งสมสุข, 2542) ได้นิยามการเรียนแบบร่วมมือไว้ว่า เป็นการเรียนที่ให้นักเรียนทำงานร่วมกัน ลดความแตกต่างระหว่างนักเรียนและความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ประสบการณ์ในการร่วมมือจะทำให้ลดอคติระหว่างกัน การรวมเป็นหนึ่งเดียวจะนำไปสู่การขยายตัวของทัศนคติที่ดี จากเพื่อนร่วมกลุ่มไปยังกลุ่มอื่นต่อไป

กล่าวโดยสรุปคือ การเรียนแบบร่วมมือ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นแบ่งกลุ่มผู้เรียน ออกเป็นกลุ่มย่อยลดความสามารถ โดยเน้นการเรียนแบบพึ่งพากัน ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน มีการพึ่งพาอาศัยกัน เพื่อส่งเสริมแรงจูงใจและทัศนคติที่ดีในการเรียน

ทั้งนี้ Johnson and Johnson (1994) ได้สรุปว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ ได้แก่

1. ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในทางบวก (Positive Interdependent) หมายถึงการพึ่งพากันในทางบวก แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ การพึ่งพากันเชิงผลลัพธ์ คือการพึ่งพากันในด้านการได้รับผลประโยชน์จากความสำเร็จของกลุ่มร่วมกัน ซึ่งความสำเร็จของกลุ่มอาจจะเป็นผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่ม ในการสร้างการพึ่งพากันในเชิงผลลัพธ์ได้ดั่งนั้น ต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนทำงาน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน จึงจะเกิดแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีการพึ่งพาซึ่งกันและกัน สามารถร่วมมือกันทำงานให้บรรลุผลสำเร็จได้ และการพึ่งพาในเชิงวิธีการ คือ การพึ่งพากันในด้านกระบวนการทำงานเพื่อให้งานกลุ่มสามารถบรรลุได้ตามเป้าหมาย ซึ่งต้องสร้างสภาพการณ์ให้ผู้เรียนแต่ละคนในกลุ่มได้รับรู้ว่าตนเองมีความสำคัญต่อความสำเร็จของกลุ่ม ในการสร้างสภาพการพึ่งพากันในเชิงวิธีการ มีองค์ประกอบ ดังนี้

1.1 การทำให้เกิดการพึ่งพาทรัพยากรหรือข้อมูล (Resource Interdependence) คือ แต่ละบุคคลจะมีข้อมูลความรู้เพียงบางส่วนที่เป็นประโยชน์ต่องานของกลุ่ม ทุกคนต้องนำข้อมูลมารวมกันจึงจะทำให้งานสำเร็จได้ ในลักษณะที่เป็นการให้งานหรืออุปกรณ์ที่ทุกคนต้องทำหรือใช้ร่วมกัน

1.2 ทำให้เกิดการพึ่งพาเชิงบทบาทของสมาชิก (Role Interdependence) คือ การกำหนดบทบาทของการทำงานให้แต่ละบุคคลในกลุ่ม และการทำให้เกิดการพึ่งพาเชิงภาระงาน (Task Interdependence) กล่าวคือ แบ่งงานให้แต่ละบุคคลในกลุ่มมีทักษะที่เกี่ยวข้องกัน ถ้าสมาชิกคนใดคนหนึ่งทำงานของตนไม่เสร็จ จะทำให้สมาชิกคนอื่นไม่สามารถทำงานในส่วนที่ต่อเนื่องได้

2. การมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม (Face to Face Promotive Interdependence) หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนช่วยเหลือกัน มีการติดต่อสัมพันธ์กัน การอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด การอธิบายให้สมาชิกในกลุ่มได้เกิดการเรียนรู้ การรับฟังเหตุผลของสมาชิกในกลุ่ม การมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงระหว่างสมาชิกในกลุ่มได้เกิดการเรียนรู้ การรับฟังเหตุผลของสมาชิกภายในกลุ่ม จะก่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการคิดของผู้เรียน เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รู้จักการทำงานร่วมกันทางสังคม จากการช่วยเหลือสนับสนุนกัน การเรียนรู้เหตุผลของกันและกัน ทำให้ได้รับข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับ การทำงานของตนเอง จากการ

ตอบสนองทางวาจา และท่าทางของเพื่อนสมาชิกช่วยให้รู้จักเพื่อนสมาชิกได้ดียิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

3. ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละบุคคล (Individual Accountability) หมายถึง ความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละคน โดยต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ต้องรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองและเพื่อนสมาชิก ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความสามารถและความรู้ที่แต่ละคนจะได้รับ มีการตรวจสอบเพื่อความแน่ใจว่า ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นรายบุคคลหรือไม่ โดยประเมินผลงานของสมาชิกแต่ละคน ซึ่งรวมกันเป็นผลงานของกลุ่มให้ข้อมูลย้อนกลับทั้งกลุ่มและรายบุคคลให้สมาชิกทุกคนรายงานหรือมีโอกาสแสดงความคิดเห็น โดยทั่วถึง ตรวจสอบผลการเรียนรู้เป็นรายบุคคลหลังจบบทเรียน เพื่อเป็นการประกันว่าสมาชิกทุกคนในกลุ่มรับผิดชอบทุกอย่างร่วมกับกลุ่ม ทั้งนี้สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะต้องมีความมั่นใจ และพร้อมที่จะได้รับการทดสอบเป็นรายบุคคล

4. การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย (Interpersonal and Small Group Skills) หมายถึง การมีทักษะทางสังคม (Social Skill) เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข คือ มีความเป็นผู้นำ รู้จักตัดสินใจ สามารถสร้างความไว้วางใจ รู้จักติดต่อสื่อสาร และสามารถแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งในการทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการทำงานร่วมกันที่จะช่วยให้การทำงานกลุ่มประสบความสำเร็จ

5. กระบวนการทำงานของกลุ่ม (Group Processing) หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ของกลุ่ม โดยผู้เรียนจะต้องเรียนรู้จากกลุ่มให้มากที่สุด มีความร่วมมือทั้งด้านความคิด การทำงาน และความ รับผิดชอบร่วมกันจนสามารถบรรลุเป้าหมายได้ การที่จะช่วยให้การดำเนินงานของกลุ่มเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายนั้น กลุ่มจะต้องมีหัวหน้าที่ดี สมาชิกดี และกระบวนการทำงานดี นั่นคือ มีการเข้าใจในเป้าหมายการทำงานร่วมกัน

กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบของการเรียนแบบร่วมมือแบ่งได้เป็น 5 องค์ประกอบหลัก คือ ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในทางบวก การมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละบุคคล การใช้ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย และกระบวนการทำงานของกลุ่ม ซึ่งหากผู้เรียนมีครบทั้ง 5 องค์ประกอบนี้จะช่วยส่งผลให้การเรียนแบบร่วมมือเกิดประสิทธิผลทางการเรียนมากยิ่งขึ้น

นอกจากองค์ประกอบของการเรียนแบบร่วมมือข้างต้นแล้ว ทิศนา แจมมณี (2548) ยังได้อธิบายถึงการแบ่งกลุ่มการเรียนรู้ที่ใช้อยู่โดยทั่วไป ซึ่งมีทั้งหมด 3 ประเภท ดังนี้

1. กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างเป็นทางการ (Formal Cooperative Learning Group) กลุ่มประเภทนี้ ครูจัดขึ้น โดยการวางแผน จัดระเบียบ กฎเกณฑ์ วิธีการและเทคนิคต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันเรียนรู้สาระต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งอาจเป็นหลายๆชั่วโมงติดต่อกัน หรือหลายสัปดาห์ติดต่อกัน จนกระทั่งผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนด

2. กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างไม่เป็นทางการ (Informal Cooperative Learning Group) กลุ่มประเภทนี้ ครูจัดขึ้นเฉพาะกิจเป็นครั้งคราว โดยสอดแทรกอยู่ในการสอนปกติอื่นๆ โดยเฉพาะการสอนแบบบรรยาย ครูสามารถจัดกลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมือสอดแทรกเข้าไปเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมุ่งความสนใจ หรือใช้ความคิดเป็นพิเศษในสาระบางจุด

3. กลุ่มการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างถาวร (Cooperative Base Group) หรือ Long - Term Group กลุ่มประเภทนี้ เป็นกลุ่มการเรียนรู้ที่สมาชิกกลุ่มมีประสบการณ์การทำงานหรือการเรียนรู้ร่วมกันมานานมากกว่า 1 หลักสูตร หรือภาคการศึกษา จนกระทั่งเกิดสัมพันธ์ภาพที่แน่นแฟ้น สมาชิกกลุ่มมีความผูกพัน ห่วงใย ช่วยเหลือกันและกันอย่างต่อเนื่องในการเรียนรู้แบบร่วมมือ มักจะมีกระบวนการดำเนินงานที่ต้องทำเป็นประจำ เช่น การเขียนรายงาน การเสนอผลงานของกลุ่ม การตรวจผลงาน เป็นต้น ในกระบวนการที่ใช้หรือดำเนินการเป็นกิจวัตรในการเรียนรู้แบบร่วมมือนี้ เรียกว่า Cooperative Learning Scripts ซึ่งหากสมาชิกกลุ่มปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน จะเกิดเป็นทักษะที่ชำนาญในที่สุด

กล่าวโดยสรุป คือ ครูผู้สอนสามารถวางแผนในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือตามความเหมาะสมของหลักสูตรการเรียนการสอนของตนเอง ซึ่งผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างเป็นทางการ อย่างไม่เป็นทางการ หรืออย่างถาวร โดยต้องคำนึงถึงรูปแบบกิจกรรมและระยะเวลาในการเรียนการสอนด้วย

1.3 รูปแบบการสอนโดยการอ่านแบบจิ๊กซอว์

วิธีการดำเนินกิจกรรมการสอนอ่านแบบจิ๊กซอว์นั้น จะเน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง โดยผู้เรียนมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นรวมถึงฟังพากันทางด้านข้อมูล โดยมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีขั้นตอน ดังนี้

1. เตรียมเนื้อหา

ผู้สอนจัดเตรียมเนื้อหาสาระหรือเรื่องที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยแบ่งเนื้อหา หรือหัวข้อที่จะเรียนออกเป็นหัวข้อย่อยเท่ากับจำนวนสมาชิกของแต่ละกลุ่ม เช่น ถ้าขนาดกลุ่มละ 4 คน ก็แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ส่วน เป็นต้น

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้การอ่านแบบจิ๊กซอว์เหมาะสำหรับใช้จัดการเรียนรู้เนื้อหาสาระที่มีลักษณะ ดังนี้

- 1.1 ใช้บทวนเนื้อหาที่เรียนมาแล้วที่มีหลาย ๆ หัวข้อ
- 1.2 ใช้จัดการเรียนรู้เนื้อหาความรู้ใหม่ที่สามารถแยกเนื้อหาเป็นตอน ย่อย ๆ ได้ ซึ่งตอนย่อย ๆ นั้นๆ ผู้เรียนสามารถศึกษาเรียนรู้หรือทำความเข้าใจได้ด้วยตนเอง
- 1.3 ใช้กับเนื้อหาที่ผู้เรียนสามารถศึกษาเรียนรู้จากเอกสาร ตำราบทความ ใบความรู้ ตลอดจนสื่ออื่นๆ เช่น เทป วิดีทัศน์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

2. ชั้นจัดกลุ่มการเรียนรู้

- 2.1 ผู้สอนจัดแบ่งกลุ่มผู้เรียนให้มีสมาชิกที่มีความสามารถละกันเป็นกลุ่ม พื้นฐานจำนวนสมาชิกในกลุ่มอาจมี 2 ถึง 6 คนก็ได้
- 2.2 ผู้สอนแจกเอกสาร อุปกรณ์หรือสื่อการเรียนรู้ให้กลุ่มละ 1 ชุด หรือให้สมาชิกคนละ 1 ชุดก็ได้ (ซึ่งทุกกลุ่มจะศึกษาในเรื่องเดียวกัน)
- 2.3 มอบหมายให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนรับผิดชอบศึกษา ค้นคว้าเพียงคนละ 1 ส่วน ซึ่งหากผู้สอนแจกเอกสารให้เพียงกลุ่มละ 1 ชุด ก็ให้ผู้เรียนแยกเอกสารออกเป็นส่วน ๆ ตามหัวข้อย่อย เช่น แบ่งกลุ่มสมาชิกออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน ควรมอบหมายงาน ดังนี้
  - สมาชิกคนที่ 1 ของแต่ละกลุ่มรับผิดชอบอ่าน ศึกษาหรือค้นคว้า เฉพาะหัวข้อย่อยที่ 1
  - สมาชิกคนที่ 2 ของแต่ละกลุ่มรับผิดชอบอ่าน ศึกษาหรือค้นคว้า เฉพาะหัวข้อย่อยที่ 2
  - สมาชิกคนที่ 3 ของแต่ละกลุ่มรับผิดชอบอ่าน ศึกษาหรือค้นคว้า เฉพาะหัวข้อย่อยที่ 3
  - สมาชิกคนที่ 4 ของแต่ละกลุ่มรับผิดชอบอ่าน ศึกษาหรือค้นคว้า เฉพาะหัวข้อย่อยที่ 4

3. ชั้นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ศึกษา ค้นคว้าและเรียนรู้

- 3.1 สมาชิกที่ทำหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะแยกย้ายจากกลุ่มพื้นฐาน ไปจับกลุ่มใหม่เพื่อทำการศึกษาเอกสารหรือค้นคว้าเพิ่มเติมในส่วนที่ตนเองได้รับมอบหมาย โดยสมาชิกที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาหัวข้อย่อยเดียวกัน จะไปนั่งรวมกลุ่มกัน กลุ่มละ 3 ถึง 6 คน หรือตามจำนวนที่ผู้สอนกำหนด
- 3.2 สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแต่ละกลุ่มจะอ่านเอกสาร ศึกษาหรือค้นคว้า สรุปเนื้อหาสาระ จัดลำดับขั้นตอนการนำเสนอ และเตรียมนำไปสอนหรือให้ความรู้แก่สมาชิกในกลุ่มพื้นฐาน หรือกลุ่มเดิมของตนเองในขั้นนี้ผู้สอนจะต้องดูแลเอาใจใส่เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด

4. ชั้นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเสนอความรู้

ผู้เชี่ยวชาญของแต่ละกลุ่มกลับไปกลุ่มเดิมของตนเองแล้วผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันอธิบายให้ความรู้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มทีละคนจนครบ มีการซักถามข้อสงสัย ตอบปัญหา ทบทวนให้เกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน

5. ชั้นทดสอบความรู้

ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละคนทำการทดสอบเกี่ยวกับเนื้อหาความรู้ที่ครอบคลุมทุกหัวข้อที่เรียนรู้แล้วนำคะแนนของสมาชิกแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม

6. ชั้นมอบรางวัล

ผู้สอนมอบรางวัลหรือให้คำชื่นชม ชมเชย กลุ่มที่ได้คะแนนรวมสูงสุด

ซึ่งรูปแบบการจัดการสอนดังกล่าว สอดคล้องกับ สุเทพ บุญซ้อน (2540) ที่ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยการอ่านแบบจิ๊กซอว์ ว่ามีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-reading)

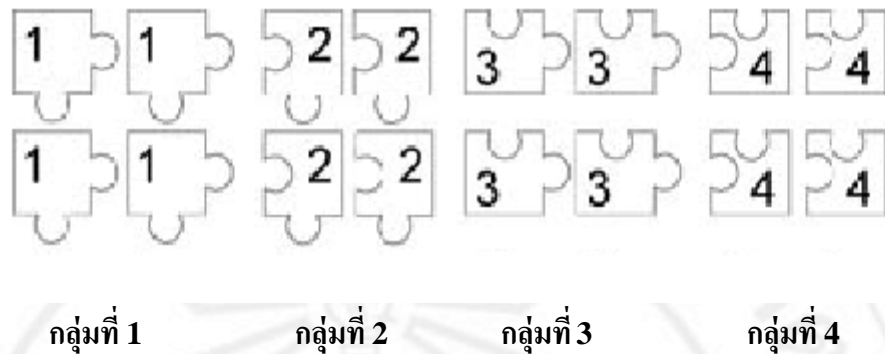
1. ครูแบ่งหัวข้อที่จะเรียนเป็นหัวข้อย่อยๆ ให้เท่ากับจำนวนสมาชิกของนักเรียนแต่ละกลุ่ม
2. จัดกลุ่มนักเรียนกลุ่มละประมาณ 4 คน โดยให้สมาชิกของกลุ่มมีความสามารถละกัน กลุ่มนี้เรียกว่า กลุ่มนี้เรียกว่า กลุ่มครอบครัว มอบหมายให้สมาชิกแต่ละคน อ่านหัวข้อย่อยที่จัดแบ่งไว้ เช่นในกลุ่ม A มีสมาชิกเป็น A1, A2, A3 และ A4

นักเรียน A1 อ่านเฉพาะหัวข้อย่อยที่ 1

นักเรียน A2 อ่านเฉพาะหัวข้อย่อยที่ 2

นักเรียน A3 อ่านเฉพาะหัวข้อย่อยที่ 3

นักเรียน A4 อ่านเฉพาะหัวข้อย่อยที่ 4

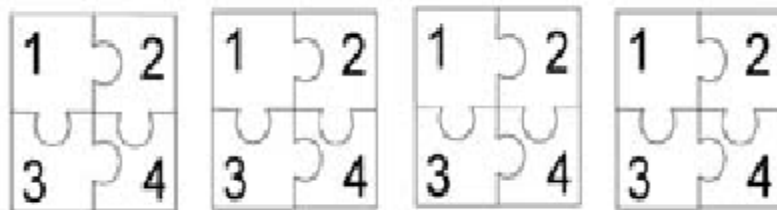

ภาพที่ 1: ตัวอย่างแผนผังกลุ่มครอบครัว

ขั้นการอ่าน (Reading)

3. กลุ่มอื่นที่เหลือก็ดำเนินการมอบหมายความรับผิดชอบในลักษณะเดียวกันให้นักเรียนที่อ่านหัวข้อหรือเรื่องเดียวกัน แยกออกมารวมกันเป็นกลุ่มชั่วคราว เพื่ออภิปราย ซักถามและทำกิจกรรมร่วมกันให้เกิดความรอบรู้ในหัวเรื่อนั้นๆ กลุ่มใหม่นี้เรียกว่ากลุ่มผู้มีส่วนการณ์ ในกรณีเช่นนี้ ถ้ามีกลุ่มประจำอยู่ 5 กลุ่ม คือกลุ่ม A, B, C, D และ E กลุ่มผู้มีส่วนการณ์กลุ่มที่ 1 ก็จะประกอบด้วยสมาชิก A1, B1, C1, D1 และ E1 กลุ่มผู้มีส่วนการณ์กลุ่มที่ 2 ก็จะประกอบด้วยสมาชิก A2, B2, C2, D2 และ E2

4. มอบหมายหน้าที่ให้นักเรียนในกลุ่มผู้มีส่วนการณ์ เช่น นักเรียนคนที่ 1 อ่านคำชี้แจง นักเรียนคนที่ 2 จดบันทึกข้อมูลสำคัญที่กำหนดให้ และอธิบายว่ากลุ่มจะต้องทำอะไร นักเรียนคนที่ 3 และ 4 หาคำตอบ เหตุผล และคำอธิบาย นักเรียนคนที่ 5 สรุปบททวนและตรวจสอบคำตอบอีกครั้ง เมื่อนักเรียนทำแต่ละข้อเสร็จแล้วให้นักเรียนหมุนเวียนเปลี่ยนหน้าที่กันจนครบทุกข้อ

อ่านหัวข้อย่อยที่ 1 อ่านหัวข้อย่อยที่ 2 อ่านหัวข้อย่อยที่ 3 อ่านหัวข้อย่อยที่ 4

ภาพที่ 2: ตัวอย่างแผนผังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นหลังการอ่าน (Post-reading)

5. นักเรียนในกลุ่มที่มีประสบการณ์ แยกตัวกลับไปยังกลุ่มประจำของตน แล้วผลัดกันอธิบายความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมให้เพื่อนสมาชิกของกลุ่มฟังตามลำดับหัวข้อย่อย โดยเริ่มจากหัวข้อที่ง่ายหรือเป็นความรู้พื้นฐานก่อน

6. นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบย่อย (Quiz) เพื่อวัดความรู้ของทุกหัวข้อย่อย ซึ่งเป็นการสอบเดี่ยว แล้วนำคะแนนของสมาชิกแต่ละคนมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนรวมเฉลี่ยสูงสุด จะได้รับการยกย่อง ชมเชย อาจจะเขียนติดประกาศไว้ที่บอร์ดของห้อง และบันทึกสถิติไว้เพื่อมอบรางวัลเป็นระยะๆ

ซึ่งจากรูปแบบการสอนการอ่านแบบจิ๊กซอว์ ข้างต้นนั้น ถือได้ว่าเป็นการฝึกให้นักเรียนแต่ละคนมีความรับผิดชอบในการเรียนมากขึ้น และผู้เรียนยังรับผิดชอบในการสอนสมาชิกคนอื่นๆ ของกลุ่มอีกด้วย และไม่ว่านักเรียนจะมีความสามารถแตกต่างกันแค่ไหนจะต้องมีความรับผิดชอบเหมือนกัน ถึงแม้ว่าคุณภาพของการรายงานจะแตกต่างกันก็ตาม

1.5 ข้อดีของการจัดการเรียนรู้โดยการอ่านแบบจิ๊กซอว์

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยของ เรวัตี กาวิตะ (2533) สามารถสรุปข้อดีของการเรียนการจัดการเรียนรู้โดยการอ่านแบบจิ๊กซอว์ได้ ดังนี้

1. ทำให้บรรยากาศในชั้นเรียนมีความเป็นกันเอง เพราะผู้เรียนใช้ภาษาระดับเดียวกันในการสื่อสาร ทำให้ระดับปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกันสูงขึ้น
2. แต่ละบุคคลในกลุ่มเป็นแหล่งข้อมูลการเรียนรู้ ผู้เรียนมิได้เรียนจากผู้สอนแต่ฝ่ายเดียวเหมือนการเรียนการสอนที่ผ่านมา
3. การเรียนการสอนแบบกลุ่มมีการให้ข้อมูลย้อนกลับได้ทันที
4. เป็นการแบ่งเบาภาระของผู้สอน โดยผู้สอนเปลี่ยนบทบาทมาทำหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละกลุ่ม
5. เกิดการส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มคณะและมีวินัยในการทำงาน
6. การใช้เทคนิคนี้ในการเรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูงขึ้น โดยเฉพาะผู้เรียนที่เรียนอ่อน ในขณะที่ผู้เรียนที่เรียนเก่งมิได้ลดระดับความสามารถลงไป
7. ผู้เรียนเกิดความภูมิใจในความสามารถของตน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนและยังเป็นแรงจูงใจที่ดีด้วย เนื่องจากเป้าหมายของการเรียนเปลี่ยนจากการแข่งขันไปสู่การร่วมมือกันเพื่อให้กลุ่มได้บรรลุเป้าหมาย

เช่นเดียวกับ สุริย์ บาวเออร์ (2535) ได้กล่าวถึงข้อดีของการเรียนการจัดการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือไว้ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนมีทักษะในการสื่อสาร การเข้าสังคม การเป็นผู้นำ และการอภิปราย
2. นักเรียนมีความนับถือในตนเอง เพราะว่าได้ช่วยกันแก้ปัญหาของกลุ่ม
3. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ จากหลายๆ
ทัศนะ

4. มีแรงจูงใจในการเรียน เนื่องจากทุกคนมีโอกาสประสบผลสำเร็จในการเรียนสูง
5. ผู้เรียนอ่อนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น ทำกิจกรรมและประสบผลสำเร็จในการเรียน
6. มีแรงจูงใจในการเรียน (Affective) เพราะที่ผู้เรียนสามารถอภิปรายตามที่ตนเองรู้สึก
7. ส่งเสริมด้านความคิด (Cognitive) ผู้เรียนรู้จักใช้เหตุผล และใช้ความคิดอย่างรอบคอบ
8. ให้ผลทางด้านสุขภาพจิต (Psychological Health) และผู้เรียนรู้สึกว่าได้รับการยอมรับ
9. ผู้เรียนในชั้นเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อกัน

นอกจากนี้ จันทร่า ดันติพงสานุรักษ์ (2543) ได้อธิบายถึงประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้
แบบร่วมมือที่มีต่อนักเรียนทั้งด้านสังคมและวิชาการ ดังนี้

1. ช่วยส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี นักเรียนในกลุ่มทุกคนจะช่วยเหลือกัน แลกเปลี่ยน
ให้ความร่วมมือกัน ทำให้บรรยากาศเป็นกันเองและเปิดเผย สมาชิกในกลุ่มทุกคนกล้าถามคำถามที่
ตนเองไม่เข้าใจ บรรยากาศเช่นนี้นำไปสู่การอภิปรายซักถามทั้งในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน อันจะ
นำไปสู่การเรียนรู้แบบไร้พรมแดน

2. ทำให้เกิดการเรียนรู้ในกลุ่มย่อย การทำความเข้าใจในความคิดรวบยอดหรือหลักการที่
สำคัญนั้น ครูอาจแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พูดคุย อภิปรายและ
ซักถาม จนเกิดความเข้าใจอย่างแจ่มชัด คนที่เรียนไวสามารถช่วยเหลือคนที่เรียนช้าเพื่อให้ตาม
เพื่อนได้ทัน

3. ช่วยลดปัญหาวินัยในชั้นเรียน กล่าวคือนักเรียนทุกคนจะให้กำลังใจ ยอมรับความ
ร่วมมือและช่วยเหลือกัน สมาชิกในกลุ่มจะรับผิดชอบในความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกลุ่ม จึง
จำเป็นต้องร่วมมือกันพัฒนาเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นในกลุ่ม การขาดเรียน
พฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง และการโต้เถียงในชั้นเรียนจึงไม่ปรากฏให้เห็น

4. ช่วยยกระดับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยของทั้งชั้น การที่นักเรียนเก่งช่วย
นักเรียนอ่อน นักเรียนเก่งจะเรียนรู้ความคิดรวบยอดของหัวข้อที่กำลังเรียนได้ชัดเจนขึ้น ใน

ขณะเดียวกันนักเรียนที่เรียนช้า ย่อมจะเรียนรู้ความคิดรวบยอดจากเพื่อนซึ่งใช้ภาษาใกล้เคียงกันได้
ง่ายกว่าการเรียนรู้จากครู ซึ่งอาจจะใช้ภาษาวิชาการขั้นสูงและเข้าใจยาก

5. ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาความคิดเชิงสร้างสรรค์ ได้ศึกษาค้นคว้า ทำงานและ
แก้ปัญหาด้วยตนเอง

6. มีทักษะในการบริหารจัดการ การเป็นผู้นำ การแก้ปัญหา มนุษยสัมพันธ์ และสื่อ
ความหมายที่ดี ทักษะดังกล่าวถูกพัฒนาขึ้นจากการที่นักเรียนได้ทำงาน อภิปราย ชักถาม
แลกเปลี่ยน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

7. ช่วยเตรียมผู้เรียนให้ออกไปใช้ชีวิตในโลกของความเป็นจริง ซึ่งเป็นโลกที่ต้องอาศัย
ความร่วมมือมากกว่าการแข่งขันแบบเผชิญหน้า

กล่าวโดยสรุปคือ ข้อดีของการจัดการเรียนรู้โดยการอ่านแบบจิ๊กซอว์ ช่วยให้ผู้เรียนเกิด
กระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่ม ที่จะช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนรู้จักแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันข้อมูล
กล้าที่จะอภิปรายซักถาม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่ม เพื่อให้การทำงานกลุ่มประสบผลสำเร็จ
เป็นการเสริมสร้างทักษะทางสังคมทั้งในและนอกห้องเรียน รวมทั้งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่
เป็นกันเองส่งผลให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

1.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนแบบร่วมมือโดยการอ่านแบบจิ๊กซอว์ เพื่อส่งเสริม
ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษทั้งในและต่างประเทศ พบว่า มีการวิจัยที่ศึกษาตัวแปรด้านทักษะการ
อ่านอยู่ในทุกระดับการศึกษา

จากงานวิจัยที่เน้นศึกษาการอ่าน โดยผ่านการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้การอ่าน
แบบจิ๊กซอว์ ของเด็กในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (Epstein 1991 ; Tamah 2007 ;
Law 2011) ได้ข้อสรุปที่สอดคล้องกันคือ กิจกรรมการอ่านแบบจิ๊กซอว์ ช่วยส่งเสริมให้เด็กรู้จัก
การเรียนรู้ด้วยตัวเอง มีการกระตุ้นให้เกิดการสอนเพื่อนในกลุ่ม มีการซักถามและถกเถียงประเด็นที่
แต่ละคนได้รับมอบหมายให้อ่านแล้วมาเผยแพร่ในกลุ่ม เพื่อให้เพื่อนในกลุ่มเข้าใจถึงเนื้อเรื่อง
ทั้งหมด นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้เด็กมีความรับผิดชอบต่อตนเองและเพื่อนในกลุ่มมากขึ้นและยัง
ช่วยเพิ่มทักษะการอ่านของเด็กให้มากขึ้นอีกด้วย

Gocer (2010) ได้ทำการวิจัยที่ประยุกต์ใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยการอ่านแบบจิ๊กซอว์ในการเรียนการสอนนิเวศวิทยา ซึ่งจะเน้นการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม เพื่อการหาประสิทธิภาพการเรียนรู้โดยใช้การอ่านแบบจิ๊กซอว์เมื่อเทียบกับการเรียนแบบปกติ ศึกษาทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยทดลองกับนักเรียนระดับเกรด 11 หรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทั้งหมด 60 คน จากผลการวิจัย พบว่า การเรียนแบบร่วมมือโดยการอ่านแบบจิ๊กซอว์ประสพผลมากกว่าการเรียนแบบปกติ

หากพิจารณาในด้านอื่น เช่น ความกังวลในการอ่านเพื่อความเข้าใจ มีงานวิจัยของ Elsami' Ali (2011) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้การอ่านแบบจิ๊กซอว์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านและความกังวลในการอ่านของนักศึกษาครูภาษาอังกฤษ (Pre-service teacher) จำนวนทั้งสิ้น 72 คน จากมหาวิทยาลัยไคโร ประเทศอียิปต์ ซึ่งได้แบ่งกลุ่มทดลองออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แบ่งได้กลุ่มละ 36 คน และทำการทดลองสองตัวแปรทั้งก่อนและหลังการเรียนรู้ โดยการอ่านแบบจิ๊กซอว์ จากผลการศึกษาพบว่า การเรียนการสอนโดยการอ่านแบบจิ๊กซอว์นั้น นอกจากจะช่วยส่งเสริมในด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษแล้ว ยังมีผลต่อการลดความกังวลในการอ่านให้น้อยลงอีกด้วย

ในส่วนความสามารถด้านการเขียนของ Sahin (2010) จากมหาวิทยาลัย Ataturk ประเทศตุรกี ได้ทำวิจัยเพื่อศึกษาถึงผลของการใช้การอ่านแบบจิ๊กซอว์ 2 ต่อทักษะการเขียนแสดงสื่อความหมาย ของปีการศึกษา 2009 และ 2010 ซึ่งได้แบ่งกลุ่มทดลองออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง จำนวน 42 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 38 คน ซึ่งทำการทดลองกับตัวแปรทั้งก่อนและหลังการเรียนรู้ โดยการอ่านแบบจิ๊กซอว์ ได้ผลสรุปว่า ความสามารถในการเขียนสื่อความหมายของนักศึกษาที่เรียนโดยการอ่านแบบจิ๊กซอว์ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อีกทั้งยังส่งผลถึงความคงทนในการเขียนแสดงสื่อความหมายอีกด้วย นอกจากนี้ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่านักศึกษาในกลุ่มทดลองมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน โดยใช้การอ่านแบบจิ๊กซอว์ 2 ด้วยเช่นกัน

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

ลัดดา ม่วงอร่าม (2547) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การนำรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และความคงทนในการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 45 คน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งจากผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะ

การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ หลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ นักเรียนที่ได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจ โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ มีคะแนนเฉลี่ยความคงทนในการเรียนรู้หลังจากการเรียนแล้ว 2 สัปดาห์ ไม่แตกต่างจากคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์หลังเรียน จากผลของการศึกษานี้ ชี้ให้เห็นว่า กิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือสามารถพัฒนาผู้เรียนในทักษะการอ่าน ภาษาอังกฤษของนักเรียนสูงขึ้น สามารถช่วยให้ผู้เรียนรู้จักการคิดปัญหาร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์กับ เพื่อนร่วมกลุ่ม และนอกจากนั้น ยังทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นและความคงทนในการเรียน ต่อไป

นอกจากนี้ กนิษฐา จิถม (2550) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมต่อชิ้นส่วนทั้งก่อนและหลังเรียน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษรวมถึงทักษะทางสังคม ของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ อ่าน-เขียน (อ 41203) จำนวนทั้งสิ้น 21 คน โดย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือแผนการสอนจำนวนทั้งสิ้น 5 แผน แผนละ 4 คาบ จากผลการวิจัย พบว่า คะแนนความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการเรียน โดยกิจกรรมต่อ ชิ้นส่วนสูงขึ้นและอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ คะแนนทักษะทางสังคมของนักเรียนหลังการเรียน โดยกิจกรรมต่อชิ้นส่วนสูงขึ้นและอยู่ในระดับสูง

และจากงานวิจัยข้างต้น ยังสอดคล้องกับ งานวิจัยที่ศึกษาถึงผลสัมฤทธิ์ทางทักษะการอ่าน ภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจผ่านการเรียนการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้การอ่านแบบจิ๊กซอว์ ของ ธิชาพร วิริยะมานุวงศ์ (2551) ยุพิน สันถวมตต์ (2547) ปัทมา เอี่ยมสุวรรณ (2552) และ สงวน เกตุปรารค์ (2553) ที่พบข้อสรุปที่สอดคล้องกันว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูง กว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้เด็กยังเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ และตั้งทำงาน ร่วมกันเป็นอย่างดี แสดงถึง เด็กมีความพึงพอใจในการเรียนแบบร่วมมือ โดยใช้การอ่านแบบจิ๊ก ซอว์ และสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับนักเรียนในชั้นเรียนขนาดใหญ่ให้มีความสนใจและมีส่วนร่วม ในการเรียนมากยิ่งขึ้น

ส่วนในด้านความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษนั้น ฌัฐรกันต์ คำใจวุฒิ (2547) ได้ ศึกษาเกี่ยวกับการใช้การเรียนแบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถการเขียนภาษาอังกฤษเชิง สร้างสรรค์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งหนึ่งในกิจกรรมที่ใช้สอนก็คือ การสอนแบบต่อ ชิ้นส่วน โดยกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้ง 57 คน ซึ่งผลของการวิจัยพบว่า การสอนแบบต่อชิ้นส่วน ช่วย เพิ่มความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 อีกทั้ง จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้เรียน ตัวผู้เรียนยังเห็นด้วยกับกิจกรรมและวิธีการที่ผู้วิจัยเลือกใช้

2. ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ

2.1 ความหมายของความสามารถในการอ่าน

ความสามารถในการอ่านนับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้อ่านที่จะสามารถรับรู้ ตีความ แปลความ และวิเคราะห์ เข้าใจในความหมายที่ผู้เขียนต้องการสื่อออกมาให้ทราบทางตัวอักษร ได้มี ผู้ให้ความหมายของความสามารถในการอ่านไว้มากมาย ดังเช่น

Dallman et al. (1978) ได้กล่าวว่า ความสามารถในการอ่าน คือ การตอบสนอง ซึ่งอาจ เป็นในระดับพื้นฐาน คืออ่านออกเสียงได้ หรือลึกลงไปถึงเข้าใจความหมายตามตัวอักษรที่ปรากฏ ไม่ว่าจะ เป็นระดับประโยค ความหนึ่ง ย่อหน้า หรือความทั้งตอน หรืออาจลึกลงไปอีกถึงระดับรู้ ข้อเท็จจริง อ่านเพื่อค้นหาความหมายใหม่และบุคลิกเฉพาะได้

Richard, Platt และ Weber (1985) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า ความสามารถในการอ่าน คือ ความสามารถในการเข้าใจเรื่องที่ได้อ่าน และก่อให้เกิดผลจากการรับรู้ในสิ่งที่ได้อ่านนั้นออกมาใน รูปของงานเขียน ซึ่งความสามารถในการอ่านนั้น สามารถจำแนกออกได้เป็น 4 ประเภทด้วยกันตาม จุดประสงค์ในการอ่านของผู้อ่าน อันประกอบด้วย ระดับความเข้าใจในการอ่านตามตัวอักษร ระดับ ความเข้าใจในการการให้ข้อคิด ระดับความเข้าใจเชิงวิจารณ์ และระดับความเข้าใจเชิงเห็นคุณค่า

Smith (อ้างใน เสน่ห์ อ่วมพัพ, 2536) ได้กล่าวไว้ว่า ความเข้าใจ ในการอ่านจะเกิดขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อผู้อ่านได้เรียนรู้ถึงใจความหลักของสิ่งที่อ่านและมีปฏิสัมพันธ์กับ สิ่งที่อ่าน การคาดเดา การ ทำนายสิ่งที่จะเกิดล่วงหน้าการตรวจสอบ ตลอดจนการตั้งคำถามเพื่อถามตนเองจะทำให้ผู้อ่าน ตื่นตัวและเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย (นิตยา ชัยสวัสดิ์, 2538)

บำรุง โตรัตน์ (2524) ได้สรุปความหมายของความสามารถในการอ่านว่าเป็นกระบวนการ ที่ผู้อ่านได้คิด และทำความเข้าใจหรือมีปฏิริยาโต้ตอบกับสิ่งที่อ่าน ทั้งนี้ผู้อ่านต้องเข้าใจสัญลักษณ์ ของภาษา เขียนที่ใช้แทนภาษาพูดเสียก่อนแล้วประมวลสิ่งต่างๆ เข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ดังกล่าว

อิสรา สาระงาม (2529) กล่าวว่า ความสามารถในการอ่านเป็นการแปลความหมาย จาก สัญลักษณ์หรือตัวอักษรที่ใช้แทนคำพูดของผู้เขียน ผู้อ่านจะต้องเข้าใจถึงจุดประสงค์ที่ผู้เขียน

ต้องการสื่อให้ผู้อ่านทราบ นอกจากนี้ ผู้อ่านควรต้องคิดและมีปฏิกิริยาต่อสิ่งที่อ่านด้วย ทั้งนี้ สิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้ดี คือ ประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน

ด้านสมุทรา เซ็นเซาวิช (2530) ได้อธิบายถึงความหมายของความสามารถในการอ่านไว้ว่า ความเข้าใจ คือความสามารถที่จะอนุมานข้อสนเทศหรือความหมายอันพึงประสงค์จากสิ่งที่ได้อ่านมาแล้วอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดเท่าที่ทำได้ ความเข้าใจนี้เป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการศึกษา ประสบการณ์ต่างๆ หลายๆ ด้านของแต่ละคน และถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งของการอ่าน ถ้าอ่านแล้วไม่เกิดความเข้าใจใดๆ เลย ก็อาจจะกล่าวได้ว่า การอ่านที่แท้จริงยังไม่เกิดขึ้น

ในขณะเดียวกัน สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532) ได้ให้ความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจว่าเป็นการเน้นให้ผู้อ่านมีเหตุมีผลตลอดจนมีจุดประสงค์ในการอ่าน อีกทั้งผู้อ่านต้องสามารถทำนายได้ว่าผู้เขียนต้องการสื่อความหมายใดให้ทราบ นอกจากนี้การอ่านยังนำไปสู่การแลกเปลี่ยนข้อมูลและข่าวสารต่างๆ

กล่าวโดยสรุปคือ ความสามารถในการอ่านนั้นเป็นกระบวนการที่มีได้อาศัยเพียงแค่ความสามารถในการอ่านสัญลักษณ์ และแปลความหมาย ของสัญลักษณ์ที่ได้อ่านแต่ต้องพยายามเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์เหล่านั้นและจุดประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อให้ทราบความหมาย อีกทั้งผู้อ่านควรต้องมีปฏิกิริยาโต้ตอบกับสิ่งที่อ่าน ตลอดจนใช้ความรู้สึกลึกซึ้งคิด จินตนาการ ความรู้ และประสบการณ์เดิมมาผสมผสานเข้าในขณะอ่าน จึงจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้อย่างแท้จริง

2.2 องค์ประกอบที่ช่วยให้การอ่านมีประสิทธิภาพ

การที่จะทำให้ผู้อ่านเกิดประสิทธิภาพในการอ่านมากยิ่งขึ้นนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบหลายๆประการ ซึ่งมีผู้อธิบายไว้ ดังนี้

Coady (1979) กล่าวว่า การอ่านเกิดขึ้นได้ด้วยปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. ความสามารถในการด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Abilities)
2. ความรู้เดิม (Background Knowledge)
3. กลวิธีกระบวนการ (Process Strategies)

ทั้งนี้ Bond and Tinkle (1979) ได้อธิบายไว้ว่า การที่ผู้อ่านจะเกิดความเข้าใจได้นั้น ต้องอาศัยองค์ประกอบดังนี้

1. เข้าใจความหมายของคำ (Word meaning) การเข้าใจความหมายของคำศัพท์จะช่วยให้เข้าใจประโยคได้ดี
2. เข้าใจหน่วยความคิด (Thought unit) การอ่านทีละคำจะเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจ เพราะขาดความต่อเนื่อง ดังนั้นผู้เรียนจึงต้องได้รับการฝึกให้อ่านเป็นหน่วยความคิด
3. เข้าใจประโยค (Sentence comprehension) เมื่อผู้อ่านสามารถเอาหน่วยความคิดย่อยมาสัมพันธ์กันจนได้ใจความเป็นประโยค แล้วผู้อ่านจะต้องมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างคำและระหว่างกลุ่มคำในประโยคด้วย
4. เข้าใจอนุเขต (Paragraph) ผู้อ่านต้องสามารถบอกใจความสำคัญของแต่ละประโยค แล้วนำใจความสำคัญนั้นๆ มาสัมพันธ์กัน ดังนั้นผู้อ่านจึงควรเรียนรู้ประเภทหรือโครงสร้างแบบต่างๆ ของอนุเขต เพื่อให้สามารถระบุประโยคที่เป็นใจความหลักได้ จากนั้นจึงมองหาความสัมพันธ์ของประโยคอื่นๆ ซึ่งเป็นรายละเอียดในอนุเขต
5. เข้าใจเนื้อหาทั้งหมด (Comprehension of larger units) การเข้าใจเรื่องราวทั้งหมด ผู้อ่านตั้งทราบความสัมพันธ์ระหว่างข้อความสำคัญในแต่ละตอน เพื่อลำดับความคิดของเรื่องและต้องทราบที่ข้อเขียนแต่ละประเภทมีโครงสร้างข้อความแตกต่างกัน

นอกจากนี้ Haris and Smith (1980) กล่าวไว้ว่า การที่จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่านได้นั้น จะต้องประกอบด้วย

1. ปัจจัยภายใน ได้แก่ พื้นความรู้ของผู้อ่านในเรื่องที่อ่าน ความสามารถทางการอ่าน ความสามารถในการคิด ความสนใจ แรงจูงใจ ทักษะคิด ความเชื่อซึ่งเป็นเรื่องของจิตใจ และจุดประสงค์ของการอ่าน

2. ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ลักษณะของตัวเรื่อง

นอกจากนี้ Haris and Smith ยังให้ความสำคัญในการอ่านเพื่อให้ได้ประสิทธิภาพอีกสองประการ คือ พื้นความรู้ในเรื่องที่อ่านและความสามารถทางภาษา ซึ่งอธิบายไว้ว่า หากผู้อ่านไม่เคยมีพื้นความรู้หรือประสบการณ์ในเรื่องที่อ่านมาก่อน เรื่องที่อ่านนั้นก็ไม่มีคามหมายสำหรับผู้อ่าน เพราะอ่านไม่รู้เรื่อง นอกจากนั้น ผู้อ่านจะต้องมีความสามารถทางภาษาพอสมควรด้วย จึงจะเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

ด้าน William (1986) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการอ่านที่มีประสิทธิภาพไว้ ดังนี้

1. ความรู้ในระบบการเขียน ด้านการสะกดคำ และการอ่านออกเสียง ปัญหาของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ คือ ไม่มีความรู้คำศัพท์มากพอ เมื่ออ่านเนื้อความที่เป็นภาษาอังกฤษ

2. ความรู้เรื่องภาษา รูปแบบของคำ การเรียบเรียงคำ โครงสร้าง และไวยากรณ์ของภาษา

ปัญหาสำคัญของผู้เรียน คือ ไม่มีความรู้เพียงพอในเรื่องของภาษา ซึ่งทำให้มีความยากในการอ่าน เนื้อความบางเรื่อง

3. ความสามารถในการตีความ เนื่องจากการอ่านไม่ใช่การทำความเข้าใจข้อความแต่ละประโยคโดยสัมพันธ์กับประโยคอื่น ผู้อ่านจึงต้องเข้าใจจุดประสงค์ของข้อความ รู้วิธีการเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความที่ต่อเนื่องกัน และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประโยค

4. ความรู้รอบตัวทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นลักษณะของข้อความ วัฒนธรรม เหตุการณ์ปัจจุบัน หรือความรู้รอบตัวอื่นๆ ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ ยิ่งผู้อ่านมีความรู้ และประสบการณ์มากเท่าใดก็จะยิ่งสามารถเลือกความรู้ และประสบการณ์ของตนให้ตรงกับผู้เขียน เพื่อทำความเข้าใจกับเรื่องนั้นๆ เพราะผู้อ่านที่มีประสบการณ์หรือความรู้ที่ต่างไปจากผู้เขียน ย่อมไม่สามารถเข้าใจความคิดความรู้ที่ผู้เขียนถ่ายทอดไว้ได้

5. เหตุผลในการอ่าน และวิธีการอ่าน เหตุผลของการอ่านของผู้อ่านแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไป และเหตุผลหรือความต้องการอ่านนี้เองมีผลต่อการเลือกวิธีอ่าน ดังนั้น เมื่อต้องการอ่านจึงต้องทราบว่า อ่านอะไร อ่านทำไม และจะอ่านอย่างไร

ขณะเดียวกัน สมุทรา เช่น เซาวิช (2545) และลภา จินตนาเสรี และคณะ (2544) ได้สรุปองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่านไว้สอดคล้องกัน ซึ่งพอสรุปได้ ดังนี้

1. สามารถจดจำเรื่องราวส่วนใหญ่ที่อ่านมาแล้วได้ เมื่อถึงคราวจำเป็นที่ต้องการจะใช้ประโยชน์หรืออ้างอิงก็ทำได้โดยไม่ยาก

2. สามารถจับใจความสำคัญได้ สามารถแยกแยะหรือระบุประเด็นหลักออกจากประเด็นย่อยที่ไม่จำเป็นหรือไม่สำคัญมากนักได้ สามารถประเมินได้ว่าอะไรบ้างที่ควรจะสนใจเป็นพิเศษหรือตัดทิ้งไปได้

3. สามารถตีความเกี่ยวกับเรื่องราวหรือข้อคิดเห็นจากสิ่งที่ได้อ่านมาแล้วได้ว่ามีนัยสำคัญหรือลึกซึ้งมากน้อยเพียงใด

4. สามารถสรุปลงความเห็นจากสิ่งที่ได้อ่านมาแล้วได้อย่างถูกต้อง มีเหตุผล และน่าเชื่อถือ

5. สามารถใช้วิจารณญาณของตนพิจารณาไตร่ตรองข้อสรุป หรือการอ้างอิงต่างๆ ของผู้เขียนได้อย่างถูกต้องและเป็นระบบ ไม่สับสน

6. สามารถถ่ายโอนหรือประสมประสานความรู้ที่ได้จากการอ่านกับประสบการณ์อื่นๆ ได้
อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญของการอ่าน ผู้อ่านจะต้องมีความรู้พื้นฐานดี มีความรู้ในเรื่องที่อ่านนั้นๆ อย่างชัดเจน รู้โครงสร้างของคำ มีความสามารถในการตีความ

ประโยค วิเคราะห์ความ จับใจความสำคัญ และสามารถใช้ความคิดสรุปความจากเรื่องที่อ่านได้ เพื่อที่จะได้ถ่ายทอดเรื่องราวที่อ่านให้ผู้อื่นได้อย่างถูกต้องและน่าเชื่อถือ

2.3 ระดับความเข้าใจในการอ่าน

ระดับความเข้าใจในการอ่านเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้อ่านควรคำนึงถึง ทั้งนี้เพื่อที่จะสามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่านให้ดียิ่งขึ้น ระดับความเข้าใจในการอ่านนั้น แสดงออกและวัดได้จาก พฤติกรรมความเข้าใจ พฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งความเข้าใจ มักเสนอ โดยอาศัยหลักการหรือการเทียบเคียงกับสารบบจำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ของ Bloom et al. (1956) โดยได้กำหนด พฤติกรรมไว้ 3 ระดับ คือ

1. การแปล (Translation) หมายถึง ความสามารถในการถอดความ การสื่อสาร ความหมายอย่างหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่ง หรือใช้คำใหม่ ใช้รูปแบบการสื่อสารแบบใหม่ แต่ความหมายยังคงเดิม เช่นการแปลข้อความสื่อสารที่ยาวๆ ให้ย่อลง หรือเขียนเป็นสัญลักษณ์ต่างๆ เพื่อให้ง่ายต่อการคิด ความสามารถในการแปลมักขึ้นอยู่กับความรู้ในเรื่องนั้น หรือความรู้ที่เกี่ยวข้องกันของผู้แปล

2. การตีความ (Interpretation) การสื่อสารเป็นเพียงลักษณะภายนอกหรือเป็นตัวแทนของความคิด (Idea) ซึ่งอาจจะต้องมีการจัดเรียงเรียงลักษณะภายนอก เพื่อให้เข้ากันได้กับผู้รับสาร การตีความจึงเป็นการคิดถึงสาระสำคัญของการคิด ความสัมพันธ์ระหว่างกัน และความเกี่ยวข้องกับข้อสรุปที่ได้อ้างอิงหรืออธิบายไว้ในสารที่ส่งมา พฤติกรรมการตีความที่บุคคลกระทำ เช่น การวินิจฉัยอ้างอิง การลงความเห็นหรือข้อสรุป การย่อใจความ ผู้ตีความจะต้องแปลส่วนต่างๆ ของสารก่อน แล้วจึงคิดให้กว้างหรือลึกลงไป โดยอาจมีการจัดเรียงเรียงสิ่งเหล่านั้นในใจใหม่ และเชื่อมโยงเข้ากับประสบการณ์และความคิดของตัวเอง ผู้ตีความจะต้องรู้จักสาระสำคัญและสามารถแยกออกจากสิ่งที่ไม่สำคัญ

3. การสรุปอ้างอิงหรือการขยายความ (Extrapolation) เป็นการกะประมาณหรือทำนาย โดยอาศัยความเข้าใจแนวโน้ม ความโน้มเอียง หรือเงื่อนไขที่อธิบายไว้ในสารนั้น รวมถึงการสรุปอ้างอิงโดยเกี่ยวข้องพาดพิงถึงการแสดงนัยผลที่จะเกิดขึ้นตามมาที่เข้ากันได้กับเงื่อนไขที่อธิบายไว้ในสารนั้นด้วย

ทั้งนี้ บลูมและคณะ (1956) ได้กล่าวถึงการจำแนกการเรียนรู้ตามทฤษฎีของบลูม (Bloom's Taxonomy) โดยอาศัยพื้นฐานทางพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ที่หมายถึง พฤติกรรมด้านสมอง ซึ่งเป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับสติปัญญา ความรู้ ความคิด ความเฉลียวฉลาด

ความสามารถในการคิดเรื่องราวต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม แบ่งได้ 6 ระดับ ดังนี้

1. ระดับความรู้ที่เกิดจากความจำ (Knowledge) ผู้อ่านสามารถจดจำแยกประสบการณ์ต่างๆ และระลึกเรื่องราวต่างๆ ออกมาได้ถูกต้องแม่นยำ
2. ระดับความเข้าใจ (Comprehension) ผู้อ่านสามารถบอกใจความสำคัญของเรื่องราว โดยการแปลความหลัก ตีความได้ และสรุปใจความสำคัญได้
3. ระดับการประยุกต์ใช้ (Application) ผู้อ่านสามารถนำหลักการ กฎเกณฑ์และวิธีดำเนินการต่างๆ ของเรื่องที่ได้อ่านมา นำไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ได้
4. ระดับการวิเคราะห์ (Analysis) ผู้อ่านสามารถแยกแยะเรื่องราวที่สมบูรณ์ให้กระการออกเป็นส่วนย่อยๆ ได้อย่างชัดเจน รวมถึงสามารถในการแก้ปัญหาได้
5. ระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) ผู้อ่านสามารถนำส่วนต่างๆ มาประกอบเป็นรูปแบบใหม่ได้ ให้แตกต่างจากรูปแบบเดิม โดยการเน้นโครงสร้างใหม่
6. ระดับการประเมินค่า (Evaluation) ผู้อ่านสามารถวัดได้ และตัดสินได้ว่าอะไรถูกหรือผิด ประกอบการตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผลและเกณฑ์ที่แน่ชัด

ทั้งนี้ ความเข้าใจในการอ่านต้องจำเป็นอาศัยพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ของผู้อ่านด้วย ซึ่งต้องผ่านกระบวนการทางความคิด เพื่อให้ได้ความหมายของสิ่งที่อ่านมาในลักษณะของการแปลความตีความ วิเคราะห์ความ จับใจความสำคัญ ขยายความ และสรุปความของเรื่องที่ได้กล่าวโดยสรุปแล้ว ระดับความเข้าใจในการอ่านนั้น ผู้อ่านจะต้องเกิดกระบวนการคิดภายในสมองอยู่ตลอดเวลาทั้งก่อนอ่าน ระหว่างอ่าน และหลังอ่าน ซึ่งการเรียนการสอนโดยการอ่านแบบจิ๊กซอว์ก็สามารถนำหลักการนี้มาประยุกต์ใช้ได้ด้วย เพราะมีขั้นตอนที่ผู้อ่านต้องตีความเรื่องที่ได้จับใจความสำคัญในลักษณะของการจับกันแล้วนำเรื่องที่ได้ไปถ่ายทอดให้สมาชิกคนอื่น ๆ ได้เข้าใจ

2.4 การพัฒนาความสามารถการอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้การอ่านแบบจิ๊กซอว์

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการอ่านแบบจิ๊กซอว์เป็นหนึ่งในรูปแบบการเรียนแบบร่วมมือ คือ มีการจัดแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยเล็กๆ และสมาชิกกลุ่มมีความสามารถต่างกัน

กล่าวคือ ในกลุ่มมีทั้งเด็ก เก่ง ปานกลาง และอ่อน ผู้เรียนจะเป็นผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้านเพื่อที่จะ แยกย้ายกันไปอ่านบทความตามหัวข้อที่ตนเองได้รับมอบหมาย และหลังจากนั้นผู้เรียนจะนำความรู้ ที่ได้จากการอ่าน มาอภิปรายให้เพื่อนที่เหลือรับทราบและอธิบายให้เข้าใจอย่างชัดเจน ทำให้ผู้เรียน เกิดการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลภายในกลุ่ม มีการแสดงความคิดเห็น สอบถาม รวมถึง อภิปรายถึงประเด็นต่างๆ ที่ได้อ่านมา เด็กที่เก่งกว่าก็จะสามารถช่วยอธิบายให้เด็กที่อ่อนกว่าให้ เข้าใจถึงเนื้อหานั้นๆ จะเห็นว่า ผู้เรียนจะเกิดการพึ่งพากันเพื่อให้ได้รับผลประโยชน์จากความสำเร็จ ของกลุ่มร่วมกัน ซึ่งความสำเร็จของกลุ่มในแต่ละครั้งบ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของกลุ่ม ว่า เข้าใจเนื้อหามากน้อยเท่าใด ทั้งนี้ มีผู้วิจัยที่ได้ทำการศึกษาโดยใช้การอ่านแบบจิ๊กซอว์เพื่อส่งเสริม ความสามารถในการอ่านหลายท่าน เช่น กนิษฐา จิณม (2550) ได้ศึกษาการใช้กิจกรรมต่อชิ้นส่วน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน การพูดภาษาอังกฤษ และทักษะทางสังคมของนักเรียนระดับ ก้าวหน้า โรงเรียนนวมินทราชูทิศ พายัพ จังหวัดเชียงใหม่ จากผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการ อ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังสูงขึ้น รวมถึงคะแนนทักษะทางสังคมของนักเรียนหลังการเรียน ส่วนสูงขึ้นและอยู่ในระดับสูงอีกด้วย นอกจากนี้ ธิชาพร วิริยมานุวงศ์ (2551) ได้ทำการศึกษา เกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านภาษาอังกฤษและความพึงพอใจในการเรียนของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการสอนโดยใช้เทคนิค Jigsaw กับเทคนิคการสอนอ่าน ตามปกติ จากผลการวิจัยพบว่า การสอนโดยใช้เทคนิค Jigsaw ทำให้ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน ภาษาอังกฤษสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้ นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับมาก

ด้านงานวิจัยในต่างประเทศ Gocer (2010) ได้ทำการศึกษาโดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ โดย การอ่านแบบจิ๊กซอว์ในการเรียนการสอนวิชาวรรณคดี เพื่อการหาประสิทธิผลการเรียน โดยใช้การ อ่านแบบจิ๊กซอว์เมื่อเทียบกับการเรียนแบบปกติ โดยทดลองกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประเทศตุรกี จากผลการวิจัย พบว่า การเรียนแบบร่วมมือโดยการอ่านแบบจิ๊กซอว์ประสบผล มากกว่าการเรียนแบบปกติ รวมถึงผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการทำกิจกรรมในการเรียนรู้แบบร่วมมือ ได้ดีอีกด้วย

2.5 การประเมินผลความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ

Finocchairo & Sako (1983 : 16, อ้างใน สิรินารถ เทียนสันเทียะ, 2552) ได้กำหนด แบบทดสอบที่ใช้ประเมินผลความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษที่นิยมใช้ มีอยู่ 2 แบบ ดังนี้

1. แบบทดสอบอัตนัย (Subjective Test) ได้แก่ แบบทดสอบความเรียง ที่ให้ผู้เรียนตอบ คำถามจากเรื่องที่อ่าน โดยการเขียนคำตอบเป็นประโยคหรือข้อความยาวๆ

2. แบบทดสอบปรนัย (Objective Test) ได้แก่แบบทดสอบแบบเลือกตอบ แบบถูกผิด และแบบจับคู่ เป็นต้น

นอกจากนี้ อัจฉรา วงศ์โสธร (2538) ได้อธิบายถึงเกณฑ์การประเมินผลการอ่าน โดยพิจารณาได้ 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ความสามารถทางภาษาที่เป็นแบบเกณฑ์ย่อย ได้แก่

1.1 ความรู้ด้านศัพท์ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจคำศัพท์และสำนวนต่างๆ

1.2 ความรู้ด้านไวยากรณ์ หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ด้านไวยากรณ์ในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับคำสรรพนาม ความเชื่อมโยงของเนื้อความ เช่นการใช้คำสันธาน คำบุพบท ที่กำหนดหน้าที่ของภาษาว่าเป็นการขอร้อง เชื้อเชิญ หรืออนุญาต เป็นต้น

2. ความสามารถในการอ่านที่เป็นเกณฑ์แบบรวม ได้แก่

2.1 ความสามารถในการเรียบเรียงความ หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจบทอ่าน และสามารถตอบคำถามที่ให้เรียบเรียงถ้อยคำใหม่โดยให้ได้ใจความเดิม หรือสามารถตอบคำถามแบบเลือกตอบ และแบบเรียงลำดับข้อความได้

2.2 ความสามารถในการอ่านข้อมูลที่เป็นรายละเอียด หมายถึง ความสามารถในการโยงรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับใจความสำคัญของเรื่องได้ว่า เป็นรายละเอียดสนับสนุน หรือเป็นรายละเอียดที่ขัดแย้งกัน เพื่อให้ข้อมูลตรงกันข้าม ตลอดทั้งความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างรายละเอียดต่างๆ

2.3 ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึงความสามารถในการระบุแก่นเรื่อง หัวเรื่อง และใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้

2.4 ความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินความสัมพันธ์ของเนื้อความ และสุนทรียศาสตร์ของการใช้ภาษา หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ด้านคำศัพท์ ไวยากรณ์ ความเข้าใจสิ่งที่อ่านและความรู้เกี่ยวกับรูปแบบลีลาภาษาที่ใช้ในบทอ่านที่เป็นตัวกระตุ้น วิเคราะห์ ประเมิน และสรุปบทอ่านได้ว่า เป็นสารประเภทใด ใช้ลีลาภาษาแบบเป็นทางการหรือไม่ เข้าใจเจตนา ทักษะคิดของผู้เขียนที่แฝงอยู่ สามารถวิพากษ์วิจารณ์ถึงเหตุและผลที่เกิดขึ้นได้ ตลอดจนสามารถประเมินบทอ่าน ได้ว่ามีความชัดเจน เข้าคู่ประเด็นอย่างไม่อ้อมค้อม และใช้ภาษาได้กระชับ ความสามารถระดับนี้เป็นระดับสูงซึ่งต้องอาศัยความรู้ในระดับอื่นๆ เป็นพื้นฐาน

อย่างไรก็ดี ในการวัดและประเมินผลความเข้าใจในการอ่าน นิยมใช้แบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกคำตอบ (Multiple Choice) เพราะเป็นแบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรงสูง โดยกำหนดข้อที่ถูกต้องไว้ชัดเจน เกณฑ์การให้คะแนนเหมือนกันไม่ว่าใครจะเป็นผู้ตรวจ อีกทั้งการตรวจให้คะแนนสะดวกรวดเร็ว เพราะคำตอบที่ถูกต้องมีคำตอบเดียว ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบไม่มาก

และไม่น้อยเกินไป รวมทั้งยังสามารถถามได้ครอบคลุมเนื้อหาหลายๆ ด้านได้ ทั้งนี้ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างข้อสอบโดยอาศัยหลักการ Bloom's Taxonomy โดยได้สร้างข้อสอบแบบชนิดเลือกคำตอบ 4 ตัวเลือก ซึ่งเป็นการวัดความรู้ในระดับความรู้ที่เกิดจากความจำ ระดับความเข้าใจ ระดับการประยุกต์ใช้ และระดับการวิเคราะห์

3. ความสามารถในการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษ

3.1 ความหมายของการเขียนสรุปความ

การเขียนสรุปความเป็นการเขียนสรุปเฉพาะประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านโดยใช้หลักการเขียนตอบคำถามให้ได้สาระว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร ทำไม่ อย่างไร และนำเนื้อหาสำคัญดังกล่าวมาเรียบเรียงใหม่ให้สละสลวย ต่อเนื่องอย่างชัดเจนและกะทัดรัด โดยใช้ภาษาของผู้อ่านเอง ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายการเขียนสรุปความไว้ ดังนี้

Hill (1991) กล่าวว่าไว้ว่า การเขียนสรุปความที่ดีนั้นเป็นการแปรข้อมูลจากแผนผังข้อมูลมาเป็นสรุปความ ซึ่งเป็นกระบวนการขั้นพื้นฐานของนักเรียน ถ้านักเรียนได้ฝึกเขียนแผนผังข้อมูลจากบทอ่านแล้ว นักเรียนจะรู้ถึงการพิจารณาใจความสำคัญ และรายละเอียดใจความหลัก ซึ่งสามารถแปรเป็นการเขียนสรุปความได้โดยง่าย

Lynda Behan and Lioyd Dewitt (2005) กล่าวว่า การเขียนสรุปความ เป็นการสะท้อนความเข้าใจของผู้อ่านจากงานเขียนต่าง ๆ โดยผ่านการสังเคราะห์แล้วเขียนด้วยถ้อยคำที่กระชับรัดกุม ด้วยสำนวนภาษาของผู้เขียนเอง หรือจะกล่าวว่าการเขียนสรุปความ ก็คือการจับประเด็นหรือจุดสำคัญของเรื่องที่อ่าน เพื่อให้บุคคลที่ไม่ได้อ่านต้นฉบับได้อ่านและเข้าใจในเรื่องนั้นๆ

Hidi และ Anderson (1980, อ้างใน ทิพสร มีปิ่น, 2539) ได้อธิบายว่า การสรุปความ คือ การรวบรัดข้อมูลที่ สำคัญของบทอ่าน การสรุปความจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่อ่านและสามารถเขียนเรียบเรียง ข้อมูลด้วยตนเองได้ ซึ่งบทสรุปส่วนมากที่นักเรียนเขียนนั้นเป็นการเขียนสรุปความให้ผู้อื่นอ่าน โดยครูจะให้นักเรียนเขียนสรุปความหนังสือ บทความ หรือเรื่องราวซึ่งผู้อ่านอาจจะเป็นครูหรือ เพื่อนนักเรียนด้วยกัน ดังนั้น นักเรียนต้องคำนึงถึงความยาว การเชื่อมโยง โครงสร้างไวยากรณ์

Kirkland and Saunders (1991 อ้างใน นันทิยา แสงสิน. 2545) กล่าวว่าสรุปความ คือ กระบวนการเชิงปฏิสัมพันธ์ทางความคิดที่ต้องใช้ความสามารถทางการอ่านและการเขียน ในขณะที่เราเขียนนั้น ต้องพิจารณาบททวนหลายๆ ครั้งในบทความที่เราต้องการย่อ ประเภทและจุดประสงค์ของงานที่เราได้ รับผิดชอบ โดยต้องคำนึงถึงด้านต่างๆ ของบทความด้วย

ไพรต เลิศพิริยกุลม (2544) ได้ให้ความหมายของการเขียนสรุปความไว้ว่า การเขียนสรุปความ เป็นการรวบรวมใจความสำคัญของเรื่อง หรือหาประเด็นหลักของเรื่องออกมาให้ได้ แล้วนำมาเรียบเรียงด้วยถ้อยคำที่สละสลวย

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การเขียนสรุปความ หมายถึง การเขียนเฉพาะเนื้อหาสำคัญของเรื่องให้อ่านให้ได้ใจความครบถ้วนสมบูรณ์ และสื่อความหมายได้ถูกต้อง โดยใช้ถ้อยคำภาษาของตนเอง

3.2 ความสำคัญของการเขียนสรุปความ

Arnaudet Barrett. (1984) กล่าวว่า การเขียนสรุปความ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนอ่านเรื่อง ได้เข้าใจก่อนการเขียน และสามารถจำข้อมูลที่อ่านได้

Kirkland and Saunders (1991) กล่าวว่า ทักษะการเขียนสรุปความ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในด้านวิชาการได้ เพราะว่าการเขียนสรุปความ ประกอบด้วยทักษะการอ่านและการเขียนอย่างสมส่วนพอเหมาะ รวมทั้งยังมีข้อจำกัดด้านคำศัพท์ และไวยากรณ์ที่ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงอีกด้วย

วิจิตรา นรสิงห์ (2540) ได้นำเสนอการศึกษาของ Broomley และ Mckenveny อธิบายว่าการเขียนสรุปความช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านคำศัพท์และความเข้าใจมากขึ้น ส่งเสริมให้นักเรียนอ่านอย่างมีวิจารณญาณและช่วยให้การเรียนดีขึ้น นักวิจัย และครูผู้สอนภาษาอังกฤษหลายท่านได้กล่าวว่า การเขียนสรุปความ เป็นวิธีการของการระลึกเรื่องที่ อ่านและเป็นการสำรวจความเข้าใจของตนเองอีกด้วย (Taylor and Beach, 1984)

สุทธิวงศ์ พงศ์ไพบุลย์และอุดม หนูทอง (2535, อ้างใน สรวีย์ เกียนสันเทียะ 2545 : 1) กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนสรุปความไว้ว่า เป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนรู้จักประมวลความรู้ ความคิด มีวิจารณญาณในการตัดสินใจ ทุกคนจำเป็นต้องใช้วิธีการนี้ตลอดเวลา

ด้าน สุพรรณิ สุทธิรินทร์ (2547) กล่าวว่า การเขียนสรุปความ จัดเป็นการฝึกความคิดของผู้เรียนในระดับค่อนข้างสูงขึ้นไป นั่นคือในระดับตีความ เพราะต้องใช้ทักษะความรู้ความคิดที่เป็นส่วนประกอบของความเข้าใจ คือ ความสามารถในการจัดข้อมูลย่อยมารวมไว้ในหัวข้อใหม่เดียวกัน และในขณะเดียวกันเป็นการแต่งรูปประโยคใหม่ให้คงความหมายประโยคเดิมไว้

จากความสำคัญของการเขียนสรุปความ สรุปได้ว่า การเขียนสรุปมีความสำคัญด้านการทบทวนความรู้จากเรื่องที่อ่านได้ง่าย การได้ประมวลความรู้ในรูปแบบของภาษาตนเอง แต่คงใจความสำคัญของเรื่องไว้เพื่อใช้ในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เป็นการฝึกให้ผู้เขียนได้มีกระบวนการคิด วิเคราะห์ และตีความ

3.3 หลักการเขียนสรุปความ

แก้วตา กรุงวงศ์ (2541) กล่าวถึงหลักการเขียนสรุปไว้ ดังนี้

1. อ่านเนื้อเรื่องทั้งหมดเพื่อทำความเข้าใจ
2. จับใจความสำคัญให้ครบถ้วน
3. พิจารณาเรียงลำดับข้อความให้เข้าใจง่าย โดยไม่จำเป็นต้องเรียงลำดับตามเรื่องเดิม
4. เรียบเรียงโดยใช้สำนวนภาษาของผู้เขียน ให้กะทัดรัด ชัดเจน สละสลวยและถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา โดยเรียบเรียงเป็นเรื่องเล่า ใช้สรรพนามบุรุษที่ 3
5. ไม่จำเป็นต้องใช้อักษรย่อ
6. เลือกใช้คำธรรมดาแทนสำนวนภาษาหรือศัพท์ยาก
7. เลือกใช้คำสันธานที่เหมาะสม เชื่อมข้อความให้กระชับ

นอกจากนี้ Kintch and Van Dijk (1978, อ้างใน ครุณี บริจาค, 2551) ได้สร้างเกณฑ์เบื้องต้นเกี่ยวกับการเขียนสรุปความ และเป็นแนวทางที่ผู้เรียนจะต้องทำตามกระบวนการ ดังนี้

1. ตัดสิ่งไม่สำคัญออก (Include No Unnecessary Detail) คือ ในการเขียนสรุปความนั้น ผู้เรียนจะต้องตัดข้อมูลที่ไม่มีสำคัญทิ้งไป
2. จัดการรายละเอียดต่างๆ ไว้ได้หัวข้อเดียวกัน (Collapse Lists) คือ หากในบทความนั้นประกอบด้วย ตัวอย่าง รายละเอียดปลีกย่อย หรือการทดลอง ผู้เขียนต้องรวมรายละเอียดทั้งหมดให้เป็นหัวข้อเดียวกัน โดยยังคงแนวคิดของเรื่องนั้นๆ ไว้
3. ใช้ประโยคใจความหลัก (Use Topic Sentence) คือ หากเรื่องที่มีประโยคใจความหลักชัดเจน บ่งบอกถึงเรื่องราวทั้งย่อหน้าได้ ก็ให้ใช้ประโยคนั้นในการเขียนสรุปความ แต่หากประโยคใจความหลัก ไม่สามารถบ่งบอกอะไรได้ ผู้เขียนต้องใช้คำพูดของตนเองในการสรุปใจความสำคัญ
4. บูรณาการข้อมูล (Integrate Information) คือ การเขียนสรุปความนั้นต้องใช้คำหรือวลีหลัก และมีความชัดเจนอยู่ในคำหรือวลีนั้นๆ และการเขียนสรุปความนั้นต้องใส่ความคิดของผู้เขียนลงไปด้วย และข้อมูลทั้งหมดต้องเรียบเรียงให้เป็นเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง
5. จัดเกลา (Polish the Summary) คือ การเขียนสรุปความนั้นเป็นกระบวนการแต่งเรื่องราว ดังนั้น จึงต้องมีการจัดเกลาแก้ไข ให้เป็นการเรียบเรียงอย่างสมเหตุสมผล การคิดซ้ำๆ จะทำให้เราเติมใจความหลักที่ขาดหายไปให้สมบูรณ์ และแสดงความคิดได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุปคือ การเขียนสรุปความนั้น เป็นอีกหนึ่งทักษะที่เชื่อมโยงกับทักษะการอ่าน ได้เป็นอย่างดี เพราะผู้อ่านจำเป็นต้องจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านให้ได้ ทั้งนี้รวมถึงการตีความ และวิเคราะห์ความถึงจะสามารถเรียบเรียงออกมาในภาษาเขียนของตัวเอง ใจความหลักยังคง อยู่ แต่ถ่ายทอดออกมาเป็นงานเขียนในสำนวนภาษาของผู้เขียน ได้อย่างกระชับ ชัดเจน และใช้ โครงสร้างประโยคได้ถูกต้อง

3.4 การพัฒนาความสามารถการเขียนสรุปความโดยการใช้การอ่านแบบจิ๊กซอว์

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้กิจกรรมการอ่านแบบจิ๊กซอว์นั้น จะมีขั้นตอนที่ ผู้เรียนต้องแยกย้ายไปเข้ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่ออ่านบทความที่ตนเองได้รับมอบหมาย ซึ่งผู้เรียนต้อง มีการตีความจากเรื่องที่กำลังอ่าน หาใจความสำคัญหลักและใจความสำคัญรองอื่นๆ ที่สำคัญ ก่อนที่จะ กลับมายังกลุ่มครอบครัวเพื่อนำเรื่องที่อ่านได้มาแบ่งปันให้สมาชิกในกลุ่มที่เหลือ โดยผู้อ่าน สามารถจดรายละเอียดสำคัญลงในผังความคิด ก่อนจะนำข้อมูลที่ได้นั้นมาเขียนสรุปความที่ สมบูรณ์ในขั้นตอนสุดท้าย ซึ่งจากการศึกษาเอกสารเรื่องกลวิธีการเขียนสรุปความ (Summarizing Strategies) จาก Meade PASS Training (2007) ผู้เขียนได้อ้างอิง การอ่านแบบจิ๊กซอว์ว่าเป็น หนึ่งในหลายๆ กลวิธีที่ผู้เขียนแนะนำให้ใช้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนสรุปความ ซึ่ง ทักษะการเขียนสรุปความจะเกิดขึ้นในขั้น ระหว่างการอ่าน ที่ผู้อ่านเกิดกระบวนการจดบันทึก ใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ในภาษาหรือสำนวนของตัวเองอย่างชัดเจนและกระชับ เพื่อนำเรื่องที่ ได้อ่านมานั้นมาอธิบายให้กับเพื่อนในกลุ่มครอบครัวของตนเอง ซึ่งข้อมูลที่ได้จาก ผู้เชี่ยวชาญแต่ละ คน จะนำมาอภิปรายรวมกันเพื่อให้สมาชิกเข้าใจในภาพรวมอีกที

3.5 การประเมินการเขียนสรุปความ

การประเมินงานเขียนนั้น สิ่งสำคัญคือช่วยให้ผู้เขียนได้ทราบถึงคุณภาพงานเขียนของ ตนเองว่าเป็นอย่างไร มีข้อผิดพลาดตรงจุดไหน เพื่อที่ตัวผู้เขียนจะได้นำไปปรับปรุง เพื่อให้งาน เขียนในครั้งต่อไปมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์ประเมินการ เขียนสรุปความของ Rinehart et al. (1986) โดยใช้หลัก 5 ประการ เพื่อการพิจารณาให้คะแนน ดังต่อไปนี้

1. การเรียบเรียงเนื้อหาและข้อมูล
2. ใจความสำคัญ
3. ใจความสนับสนุน

4. การแต่งประโยคใหม่

5. ความถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์

จาก 5 เกณฑ์หลักข้างต้น มีเกณฑ์คะแนนเต็มทั้งหมด 20 คะแนน แบ่งเป็นเกณฑ์ละ 4 คะแนน โดยเกณฑ์ในแต่ละข้อนั้น มีรายละเอียดแยกย่อยอีก โดยมีเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้แต่ละรายละเอียดตั้งแต่ช่วงคะแนนสูงสุด 4 คะแนน ไปจนถึงต่ำสุด 1 คะแนน

จากเกณฑ์การประเมินดังกล่าว สรุปได้ว่า การประเมินการเขียนสรุปความจะพิจารณาการให้คะแนนอยู่ 5 เกณฑ์หลัก ซึ่งประกอบด้วย การเรียบเรียงเนื้อหาและข้อมูล ใจความสำคัญ ใจความสนับสนุน การแต่งประโยคใหม่ และความถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์

4. ทักษะทางสังคม

4.1 ความหมายของทักษะทางสังคม

จากการศึกษาเอกสารงานและวิจัยเกี่ยวกับทักษะทางสังคม นักวิชาการและนักการศึกษาที่ได้ให้นิยามของทักษะสังคม ดังนี้

Lieberman et al. (1975) กล่าวว่า ทักษะทางสังคม หมายถึง ความสามารถในการแสดงออกของความรู้สึกหรือความสามารถในการพูดคุยติดต่อสื่อสารในสิ่งที่มีความสนใจร่วมกันระหว่างกลุ่มบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ Hersen and Bellack (1977) ที่ได้ให้คำจำกัดความของทักษะทางสังคมไว้ว่า เป็นความสามารถในการแสดงออกของความรู้สึกในด้านบริบทระหว่างบุคคล ซึ่งสามารถแสดงออกได้ทั้งทางด้านบวกและลบ

นอกจากนี้ Wiemann (1977) ได้กล่าวว่า ทักษะทางสังคม คือ ความสามารถในการมีปฏิสัมพันธ์ที่แสดงออกของพฤติกรรมด้านการติดต่อสื่อสารที่เหมาะสมที่สุด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ขณะเดียวกันก็ยังไม่ลืมกริยาท่าทางอันดีขณะทำการสื่อสารและมีการคล้อยตามบริบทที่กำลังสื่อสารกันอยู่ตลอดเวลา

นาตยา ภัทรแสงไทย (2525) ได้ให้ความหมายของทักษะทางสังคมไว้ว่า

1. ความสามารถในการร่วมมือกับผู้อื่นในการทำงานทั้งในกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย

2. ช่วยเหลือการทำงาน และการอภิปรายในกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ

3. เป็นผู้นำได้เมื่อจำเป็น และเป็นอย่างเหมาะสม

ด้านวารี ธีระจิตร (2534) ได้ให้คำนิยามทักษะทางสังคมไว้ว่า

1. การรู้จักทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยรู้จักการให้และการรับ รู้จักมีความรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่ม รู้จักการเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ภายในกลุ่ม และรู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น

2. เป็นทักษะที่ทำให้บุคคลแต่ละคน ซึ่งถือว่าเป็นหน่วยเล็กที่สุดของสังคม สามารถดำรงชีวิตได้อย่างเป็นปกติและมีความสุข รวมไปถึงการทำประโยชน์ให้กับสังคมอื่นๆ

นอกจากนี้ วารี ธีระจิตร ยังได้กล่าวถึงการพัฒนาทักษะทางสังคมไว้ว่า ควรมีการจัดให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะทางสังคมและนำไปปฏิบัติได้ โดยจัดให้มีความสอดคล้องกับการดำรงชีวิตของผู้เรียนให้ได้มากที่สุด ผู้สอนและผู้เรียนควรได้นำไปปฏิบัติ กระทำฝึกฝน และแก้ปัญหาาร่วมกัน โดยอาศัยกระบวนการสอนอย่างต่อเนื่อง โดยการให้ผู้เรียนสามารถฟัง อ่าน วิเคราะห์ แก้ปัญหา และแสดงวิธีแก้ปัญหานั้นได้อย่างดีและมีเหตุผล

ทั้งนี้ ศรีนยา ชติยะ (2544) ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะทางสังคมหมายถึง ความสามารถในการปฏิสัมพันธ์กันทางสังคม ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือในการทำงาน การอภิปราย แสดงความคิดเห็น การควบคุมตนเอง และการทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นสรุปได้ว่า ทักษะสังคม คือ พฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถของบุคคลในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ทั้งในด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถวางแผนการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย สามารถสื่อสารหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสามารถแก้ปัญหาได้

4.2 ความสำคัญของทักษะทางสังคม

ทักษะทางสังคมเป็นทักษะที่จะทำให้การดำรงชีวิตและการทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างราบรื่น ดังที่มีผู้ให้ความสำคัญไว้ ดังนี้

จรรยา คุณมี (2520, อ้างใน นาวิณ เข้มทอง, 2550) ได้กล่าวไว้ว่า ทักษะทางสังคมมีความสำคัญต่อ การส่งเสริมความร่วมมือของนักเรียน (Student Participation) ด้วยการให้นักเรียนเป็นฝ่ายปฏิบัติ การลงมือกระทำและเป็นผู้เรียนที่แท้จริงในชั้นเรียน เป็นต้นว่าการวางแผนร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน การอภิปรายการทำงานเป็นกลุ่ม กิจกรรมเหล่านี้ทำให้เด็กได้ร่วมมือกันเป็นกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย และที่สำคัญคือ นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง การให้เด็กได้ร่วมมือ เป็นการเปิดโอกาสแก่ผู้เรียนให้ใช้ข้อมูลต่างๆ มาสนับสนุนหรือมาต่อต้านแนวคิด หรือประเมินผลทัศนคติเกี่ยวกับปัญหาสำคัญต่างๆ และเพื่อพัฒนาทักษะและเจตคติที่เป็นพื้นฐานของการเป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ความสำคัญต่อการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Developing Interpersonal Relations) เป็นการส่งเสริมให้มีสัมพันธภาพอันดีระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม ด้วยการทำงานร่วมกันและยอมรับนับถือความเป็นคนของแต่ละคน

ด้านประนอม เดชชัย (2521) กล่าวไว้ว่า การให้เด็กได้ฝึกฝนการทำงานกลุ่มเป็นการปลูกฝังให้เด็กเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย ฝึกฝนให้เด็กได้รู้จักการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพราะการจัดการเรียนการสอนในลักษณะกลุ่ม เป็นการมอบหมายงาน มีการอภิปราย เขียนรายงาน และและแก้ปัญหา ตลอดจนการร่วมกันจัดหน่วยการเรียนรู้ จัดนิทรรศการ ซึ่งเป็นการฝึกให้เด็กรู้จักการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่างๆ รู้จักการรับผิดชอบ รู้จักการทำงานร่วมกันอย่างอดทน และรู้จักการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

นอกจากนี้ สุขุมาล เกษมสุข (2535) ได้อธิบายไว้ว่า ทักษะทางสังคมเป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญต่อมนุษย์ เพราะมนุษย์ไม่สามารถอยู่ได้ตามลำพัง ต้องมีเพื่อน มีกลุ่มสังคม เพื่อติดต่อสัมพันธ์พึ่งพาอาศัยกัน ทั้งนี้ได้แบ่งความสำคัญของทักษะทางสังคมไว้ 2 ด้าน ได้แก่ ความสำคัญทางด้านบุคคล กล่าวคือ ทักษะทางสังคมเป็นทักษะที่ช่วยให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข บุคคลต้องมีความสามารถในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น สามารถสื่อความเข้าใจ ทำงานร่วมกัน สามารถแก้ปัญหาได้โดยสันติวิธีเมื่อเกิดความขัดแย้ง รู้จักคิดและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นต่อตนเองและสังคมได้ สามารถปรับตัวได้ทุกสภาพแวดล้อม สิ่งเหล่านี้เป็นทักษะที่จะช่วยให้มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขและมั่นคง และอีกด้านคือ ความสำคัญทางด้านสังคม กล่าวคือ สังคมมีความสุข มีความเจริญมั่นคง เพราะบุคคลมีทักษะทางสังคม มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน รู้จักเสียสละ ทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยสันติ

4.3 องค์ประกอบของทักษะทางสังคม

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับทักษะทางสังคม ได้มีผู้วิจัยและนักการศึกษานำเสนอองค์ประกอบของทักษะทางสังคมไว้หลายท่าน ดังนี้

Jarolimek (1967) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของทักษะทางสังคมไว้ ดังนี้

1. การใช้ชีวิตและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
2. การรู้จักเป็นผู้ให้และผู้รับ
3. การเคารพต่อข้อตกลง
4. การรู้จักใช้โอกาสให้เหมาะสม
5. การเคารพในสิทธิของผู้อื่น
6. การตระหนักถึงการสร้างสังคม

ด้านนาคยา ภัทรแสงไทย (2525, อ้างใน นาวิณ เข้มทอง, 2550) ได้อธิบายส่วนประกอบของทักษะทางสังคม ดังต่อไปนี้

1. การวางแผนร่วมกับผู้อื่น
2. การมีส่วนร่วมในโครงการต่างๆ
3. การมีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่ม
4. การสนองตอบอย่างมีมารยาทต่อคำถามของผู้อื่น
5. การเป็นผู้นำอภิปราย
6. การแสดงความรับผิดชอบ
7. การช่วยเหลือผู้อื่น

ทั้งนี้ พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์ (2526) ได้เสนอแนะไว้ว่า ทักษะสังคมที่จำเป็นจะต้องมีได้แก่

1. ทักษะกระบวนการกลุ่ม (Group Process Skills) เป็นความสามารถในการมีส่วนร่วมทำงานในกลุ่ม สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ในการอภิปราย และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นตามวิถีทางแห่งประชาธิปไตย

2. ทักษะในการดำรงชีวิตในสังคม (Social Living Skills) เป็นความสามารถในการสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดี การปฏิบัติตนอย่างมีความรับผิดชอบ มีมารยาทเป็นที่ยอมรับของสังคม และเคารพกฎระเบียบของสังคมอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงสามารถพัฒนาความคิดเห็นด้วยการมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น ตลอดจนสามารถวางแผนร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พิบูลศรี วาสนสมสิทธิ์ ยังอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบของทักษะสังคมต่างๆ ดังนี้

1. ความสามารถที่จะเข้าใจผู้อื่น ได้แก่ รู้ถึงความต้องการ ปัญหา และความมุ่งหวังของผู้อื่น การยอมรับและการแสดงท่าทีที่เป็นมิตรกับผู้อื่น เป็นต้น
2. ความสามารถในการสำรวจความรู้สึก ค่านิยมตนเองอย่างจริงจัง ได้แก่ การยอมรับฟังคำวิจารณ์จากผู้อื่นอย่างโดยดี พิจารณาข้อผิดพลาดของตนเองโดยไม่ใส่ร้ายผู้อื่น ยอมรับความสามารถของตนเอง เป็นต้น
3. ความสามารถที่จะเข้าใจคนในฐานะเอกตบุคคล ไม่ใช่ในฐานะของพวกพ้องกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ได้แก่ ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น การแสดงความเป็นมิตรกับทุกคน โดยไม่มีอคติกับลักษณะภายนอก เช่น กิริยาท่าทาง การแต่งกาย สีผิวและความเชื่อของบุคคลนั้น เป็นต้น
4. ความสามารถในการทำงานร่วมกับกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การยอมรับและการใช้ประโยชน์จากการร่วมมือกับผู้อื่น แสดงความเชื่อมั่นและความเป็นเอกภาพของคนที่พร้อมจะร่วมมือกับผู้อื่น ทั้งในฐานะผู้ตามและผู้นำที่เคารพต่อกฎเกณฑ์และข้อตกลงของกลุ่ม

นอกจากนี้ ปัทมาวดี บุญยสวัสดิ์ (2536 : 3-4, อ้างใน วิสตรา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553) ที่ได้แบ่งองค์ประกอบทักษะทางสังคม ไว้ดังนี้

1. เคารพต่อระเบียบวินัยของตนเองและกลุ่ม เช่น ปฏิบัติตามกติกาหรือข้อตกลงของกลุ่ม มีระเบียบวินัย เคารพต่อสิทธิของผู้อื่น รู้จักรักษาทริพท์สมบัติของส่วนรวม เป็นต้น
2. การมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม เช่น วางแผนร่วมกัน สื่อสารให้เข้าใจตรงกัน อดทนอดกลั้นต่อพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประเมินผลงานและวิธีทำงานกลุ่ม เป็นต้น
3. การแสดงออกและการแก้ปัญหาในกลุ่ม เช่น กล้าแสดงความคิดเห็น รับฟังความคิดเห็น กล้าแสดงออก เป็นต้น
4. มีมารยาทในสังคม เช่น มีมารยาทในการพูดและการฟัง รู้จักขอภัยเมื่อทำผิด รู้จักเกรงใจผู้อื่น รักษาเวลา เป็นต้น

5. แสดงความรับผิดชอบและมีลักษณะความเป็นผู้นำ เช่น มั่นใจในตนเอง สามารถแสดงบทบาทหรือกระทำตามหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม ตัดสินใจได้รวดเร็ว มีปฏิภาณไหวพริบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ยอมรับผลที่เกิดขึ้นด้วยดี เป็นต้น

6. การช่วยเหลือผู้อื่น เช่น เสียสละเพื่อความก้าวหน้าของงานและกลุ่ม ให้กำลังใจเมื่อผู้อื่นได้รับความสำเร็จ ให้ความสะดวกในด้านต่างๆ เป็นต้น

จากองค์ประกอบของทักษะทางสังคมข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การที่บุคคลมีทักษะทางสังคมได้ จะต้องมียุทธศาสตร์ที่ดี มีความรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่ม สามารถวางแผนร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งสามารถแสดงความคิดเห็นหรืออภิปรายในกลุ่มได้ เป็นต้น

4.4 การประเมินทักษะทางสังคม

การประเมินทักษะทางสังคมเป็นขั้นตอนสำคัญ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงหน้าที่ของตนเองพึงปฏิบัติ ทั้งต่อตนเองและกลุ่ม เพื่อที่ผู้เรียนจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขส่วนบกพร่อง ทั้งนี้ยังช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อการทำงานกลุ่ม เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมกลุ่มบรรลุเป้าหมาย แบบการประเมินทักษะทางสังคมในครั้งนี้ ได้รับมาจากเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้าน ทักษะส่วนบุคคลและสังคม (Personal and Social Skills : PS) ของ สมศักดิ์ ภูวิภาคารวรรณ (2551) ซึ่งดัชนีบ่งชี้ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านทักษะทางสังคมนี้ ประกอบด้วย

1. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น (PS₁)
2. สามารถวางแผนการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย (PS₂)
3. สามารถสื่อสาร/แลกเปลี่ยนความคิดเห็น (PS₃)
4. สามารถแก้ปัญหา (PS₄)
5. สามารถควบคุมตนเอง (PS₅)

จาก 5 เกณฑ์หลักข้างต้น มีเกณฑ์คะแนนเต็มทั้งหมด 15 คะแนน แบ่งเป็นเกณฑ์ละ 3 คะแนน โดยเกณฑ์ในแต่ละข้อนั้น มีรายละเอียดแยกย่อยอีก โดยมีคะแนนที่ได้กำหนดไว้แต่ละรายละเอียดตั้งแต่ช่วงคะแนนสูงสุด 3 คะแนน ไปจนถึงต่ำสุด 0 คะแนน

กล่าวโดยสรุปคือ ในการประเมินทักษะทางสังคมนี้ จะพิจารณาการให้คะแนนตามตัวชี้วัดทั้งหมด 5 เกณฑ์หลัก ได้แก่ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถวางแผนการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย สามารถสื่อสาร/แลกเปลี่ยนความคิดเห็น สามารถแก้ปัญหา และสามารถควบคุมตนเอง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved